

בעזהש"ת

קונטרס

שירת אפריון

ניגוני ויצירות ידידי רבי אנשיל פרידמאן

יוצא לאור בחמלת ה' עלי
אברהם מרדכי שווארץ

שנת "אפריון הניגונים והזמרה" לפ"ק
פה בדוקלין יע"א

כל הזכויות שמורות להמו"ר

© Copyright 2024

איסוד השגת גבול ידוע

זאת למודעי

אפשר להשיג USB של כל השירים
אצל חניות של הפידמע

Toys4u

בעיד בארא פארק - וויליאמסבורג
מאנסי - לעיקוואוד - מאנטיסעלאו

ובעיד קדית יואל
יש להשיג אצל
"קרן שמואל ישעי"

LOADIO

LAYOUT PRINTING BY:

HAMAARICH

718-851-2999

תוכן ענינים

פתח שערי אפריון

דברי הקדמה ופתיחה	ג
ניגון א' ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה	ז
ניגון ב' תוכו רצוף אהבה	ט
ניגון ג' כל מה דעביד רחמנא לטב עביד	יב
ניגון ד' קודש קדשים הוא	טז
ניגון ה' שבתא טבא	יט
ניגון ו' והריקותי לכם ברכה	כג
ניגון ז' להוריד כנחל דמעה	כו
ניגון ח' האב לייב א אידן	ל
ניגון ט' מלוך על כל העולם כולו בכבודך	לב
ניגון י' כאילו קיימתיה בכל פרטיה ודקדוקיה	לו
ניגון י"א משנכנס אדר מרבים בשמחה	מא
ניגון י"ב לבלתי ידח ממנו נדח	מד
ניגון י"ג הדבר היה כדאי	מח
ניגון י"ד אני חבצלת השרון	נג
ניגון ט"ו מן המיצר קראתי	נז
ניגון ט"ז אתה יודע רזי עולם	סב

פתח שערי אפריון

דברי הקדמה ופתיחה

י'נעמו ה'זמירות וי'תענגו ה'שומעים כאשר זוכים אנו ברוב סייעתא דשמיא ובחסדי השי"ת להגיש לפניכם ברכה היום לקט נפלא זה לשמוע אל הרינה והזמרה, אוצר שירות ותשבחות שהוא קנקן חדש מלא ישן, ניגונים מלאים זיו ומפיקים נוגה עם ניחוח ותיק ועדין, כיון ישן שדעת זקנים נוחה הימנו, מיט די פארציטישע חסיד'ישע קנייטשן כמאז ומקדם. ניגונים שיש בהם חידוש ומיזוג נפלא של כמה גוונים וכמה טעמים, והצד השווה ביניהם שבכולם יש נועם וחוץ מיוחדים בכל תנועה ובכל צליל, אשר לאו בכל יומא איתרחיש, ובפרט בזמנינו אלה.

י'צירות ה'נפלאות ו'ניגונים ה'ערבים הללו הם פרי יצירתו של ידיד נפשי היקר והנכבד איש האשכולות חי ורב פעלים הרב אשר אנשיל **פרידמאן** שליט"א אשר פקיע שמיה במיטב יצירותיו ולחנויו שכבר התפרסמו ברחבי תבל לשם ולתפארת. רבי אנשיל הוא תלמיד חכם ויודע ספר, מלא מדע וחכמה, ובקי נפלא בספרי חסידות ובתורת רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הקדוש מאורי הגולה זי"ע, אשר בהשראה זו זוכה לחבר ולהלחין את ניגוניו בחדש עליון, ומשאיר עליהם את חותמו המיוחד לו.

י'תעוררו ה'לבבות וי'תלהבו ה'נפשות בניגונים טהורים אלו, וכידוע מה שאמר הרה"ק בעל דברי ישראל ממאדזשיץ זי"ע, "העולם אומרים שהיכל הנגינה הוא על יד היכל התשובה, ואני אומר שהיכל הנגינה בעצמו הוא היכל התשובה". כל ניגון היא יצירה רוחנית ושפע מן השמים, ויש בה אף בבואה דבבואה של נבואה ורוח הקודש כידוע מצדיקים. ומרגלא בפומיה דרבי אנשיל, שלפעמים הוא מרגיש בחוש איך שכל הניגון בא אליו כמתנה שלימה מן השמים כמות שהיא, והוא

רק הצינור להעבירה הלאה ולהוציאה מן הכח אל הפועל. ואכן כך הוא רבי אנשיל תמיד, מלא ענוה והתבטלות, מלא אמונה ובטחון ודביקות ביוצרו, ומידותיו ותכונותיו אלו ספוגים היטב בכל ניגוניו ויצירותיו, ונרגשים בין בתריהם.

'תברך ה'יוצר ו'שתבח ה'בורא על רוב רחמיו וחסדיו שהגיענו עד הלום. זה לי פעם שניה שאני זוכה לעבוד בצוותא חדא יד ביד עם רבי אנשיל, ללקט נפזרים מבין המוני אוצרותיו הטובים והמתוקים, לבררם ללבנם ולהכינם, ולהוציא לאור עולם דבר נאה ומתקבל בעזהשי"ת. מלפני כמה שנים זכינו לפרסם את 'כרובים עליונים' שנתקבלה באהבה וחיבה נפלאים בתפוצות ישראל ויצאו לה מוניטין בכל קצוי תבל, הניגונים המיוחדים שבה זכו לנגוע להרבה לבבות, והתנגנו בעריבות ומתיקות בקהלות הקודש ובבתים נאמנים בישראל. ורבים אמרו מי יראנו טוב והשתוקקו בצמאון אדיר לעוד ועוד מבית היוצר המשובח הלז, וגם אנו מלאו שפתותינו שבח ותהלה להשי"ת על העבר, ובבקשה על העתיד, עד הנה עזרונו רחמין ולא עזבונו חסדיך ואל תשנו ה' אלקינו לנצח.

'עברו הימים ו'יתארכו ה'זמנים, וזה לי חמש שנים כולם שוים לטובה, בהם נכנסתי בעובי הקורה ולקטתי חומר נוסף מהעידית שבעידית מאוצרו הנפלא של רבי אנשיל שליט"א, ולבנות את האפריון המפואר וכלילת היופי כאשר תשמענה אזניכם ותחזינה עיניכם בעזרת השם. לא קלה היתה המלאכה, והיו הרבה מניעות ועיכובים וטלטולים שונים לכל אורך הדרך, א גוטע זאך קומט אן שווער, והרבה עמל וטורח נכנסו ביגיעה עצומה לסדר כל דבר על מכוננו, ובפרט במנעימי הזמר וכלי השיר במינים ועוגב ותוף וכינור. אך מאידך ראינו הרבה סייעתא דשמיא על כל צעד ושעל, והטוב כי לא כלו כלו רחמיו והמרחם כי לא תמו חסדיו שזכינו לברך על המוגמר בשעה טובה ומוצלחת ולעמיד לרשותכם דבר נאה ומתקבל באמת.

'תברכו ה'עוזרים ו'המסייעים ה'חשובים, ובראש וראשונה שאר בשרי האברך היקר כליל המעלות נחמד אף נעים ברוך הכשרון והמעש מו"ה **בן ציון פאדריגאל** הי"ו, שהיה המסדר וה'ארעינדזשער' לכל החזיון הזה. הוא הגבר אשר הגה וחשב, סידר וערך, ועשה מלאכת מחשבת בסידור כל כלי השיר דבר דבור על אופניו וכל על

מכוננו בדיוק נפלא ובהשכל ותבונה. כל ניגון וניגון עברה תחת שבטו, אך לא רק באוזן קשבת, אלא גם בהבנה אדירה, הוא השכיל לקלוט ולהבין את העומק שבכל ניגון על פי פעלו, והכל מתוך עדינות יתירה בדרך התורה והחסידות, עליו ניתן להמליץ שהוא 'פך שמן טהור' בעולם הנגינה, רחוק מהשפעת העולם החיצון ומסוגי הנגינה שאין רוח חכמים נוחה הימנה. אשריך בן ציון, ואחריתך מאוד ישגה! בכשרונותיך הכבירים עוד תזכה להאיר לרבבות אלפי ישראל ותגיע רחוק מאוד בעזהשי"ת. ואין די מילים להודות על מסירותך וטיב לבך, הרבה יותר מהתחייבותך, כל מה שנתת והקדשת מקרב הלב מזמנך ומכוחך למעננו.

י'שר ה'איש ו'פאר ה'מעלות, הלא הוא ידידינו הדגול חכו ממתקים ומחמדים הר"ר **חיים יצחק גאלדמאן** הי"ו, ברא כרעא דאבוהי, בנו של נעים הזמירות הבלתי נשכח האי מלחין בחסד עליון מלהיב לבבות ישראל לאביהם שבשמים הרה"ח המפורסם ר' **משה גאלדמאן** ז"ל, אשר באולפן שלו הקלטנו את הזמירות והשירות אשר לפניכם, הוא הגבר עמד לימיננו בכל עת ועונה במסירות אין קץ ועשה הרבה יותר מחלקו למען הצלחתנו. לו נאה ולו יאה שבח ושירה על הלב מבין והרגש החם שהעניק לכל פרט ופרט מניגונים הללו, בכשרונותיו הברוכים ותבונתו העצומה בעולם הנגינה, היה לנו לסעד ולעזר נפלא. ברכ' ה' חילו ופועל ידיו ירצו, ותשרה שכינה במעשי ידיו.

י'תנגנו ה'שירים ו'יתקבלו ה'ניגונים ויהיו ערבים לאוזן שומעיהם. תקותינו איתנה ושפתותינו עתירה מתוך הודאה על העבר ובקשה על העתיד, שנזכה להנות בהם בני אדם, לעורר לבבות ונפשות ישראל, ובקרוב ממש נזכה לבנין האפריון שעשה המלך שלמה, מלך השלום שלו, בנין בית המקדש השלישי, ושם נזכה לראות עין בעין כהנים בעבודתם ולויים בשירם וזמרים במהרה בימינו אכ"ר.

חודש אלול שנת "להדות להוי"ה ולזמר" לפ"ק,

ה'ק' אברהם מרדכי שווארץ

ניגון א'

ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה

ובו יתנגן בבקשה וברגש לחי העולמים

לטהרנו ולקדשנו בקדושתו העליונה

אותיות מחכימות:

ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה
ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות
ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו

הני מילי מעלייתא, מילים קדושים וטהורים הנאמרים ברגש אש
קודש, בקול חוצב, ובהתלהבות עילאה בפיות עמך בית ישראל
בתפלה ובתחינה לרבון העולמים בנוסח הרבנו של עולם שאומרים
בכל לילה אחרי ספירת העומר. עומד לו היהודי בקרן זוית ונושא
עיניו ולבו למעלה לשמים ומשתפך בזעקתו כבן המתחטא לפני אביו,
ומבקש בקשה טהורה ונפלאה זו "ואטהר ואתקדש בקדושה של
מעלה, ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות, ולתקן
את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם, ולטהרנו
ולקדשנו בקדשתך העליונה אמן סלה". מטפס הוא גבוה מעל
גבוה בשאיפותיו ודרישותיו, מתפלל הוא למדריגות עילאיות של
קדושה וטהרה, ולא סתם קדושה אלא קדושה של מעלה, קדושתם
של מלאכים ושרפים ואופני הקודש.

ובאמת, הרי ידועים דברי התניא קדישא (אגרת הקודש פרק כ"ג)
וזה לשון קדשו: כמו ששמעתי מרבתי כי אילן

נמצא מלאך אחד עומד במעמד עשרה מישראל ביוחד, אף שאינם מדברים בדברי תורה, תפול עליו אימתה ופחד בלי גבול ותכלית משכינתא דשריא עליהו, עד שהיה מתבטל ממציאותו לגמרי, עכל"ק. בא וראה עד היכן קדושתן של ישראל מגיעה עד שאפילו מלאך היה מתבטל ממציאותו לגמרי במחיצתם של אנשים פשוטים מישראל.

וניתי ספר וניחוי בדברים הקדושים והמאירים של הגה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע בספרו פרי צדיק לחג הפסח (אות י"ח) שמפרש בתוך אריכות דבריו, "ולטהרנו ולקדשנו בקדושתך העליונה, עליון מורה בלי שיעור", אין שיעור ואין סוף לקדושה עליונה ונשגבה זו.

ממייב ניגון זה לבטא רגשות קודש אלו, ניגון של התרוממות הלב ושמחה, להתלהב ולהתרומם טפחיים מעל גבי קרקע לזכות להטהר ולהתקדש בקדושה של מעלה, מעלה מעלה בלי שיעור.

ניגון ב'

תוכו רצוף אהבה

ניגון של דביקות וגעגועים לזמן שבית המקדש
היה קיים והשראת השכינה ברוב אהבה בישראל

אותיות מחכימות:

אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון
עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרכבו ארגמן
תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים

במגילת שיר השירים, אשר עליה אמר התנא רבי עקיבא (מס'
ידים פרק ג' משנה ה') "**שאין כל העולם כלו כדאי**
כיום שנתן בו שיר השירים לישראל", שכל הכתובים
קודש ושיר השירים קודש קודשים", בו אומר שלמה המלך
(ג' ט') "**אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון**, עמודיו
עשה כסף רפידתו זהב מרכבו ארגמן תוכו רצוף אהבה
מבנות ירושלים".

וברש"י שם, אפריון עשה לו, זה אהל מועד שנקבע במשכן שילה
עשה לו אפריון חופת כתר לכבוד. רפידתו, משכבו
ומשכנו על הכפרת שהוא זהב. מרכבו ארגמן, זה הפרכת שהיה
תלוי ורוכב על כלונסות מעמוד לעמוד. תוכו רצוף, סדור ברצפת
אהבה ארון וכפורת וכרובים ולוחות. מבנות ירושלים, אלו ישראל
יראים ושלמים להקב"ה.

וראה מה שאמרו רבותינו ז"ל במדרש רבה על פסוק זה, אפריון וגו' רבי יהודה ב"ר סימון פתר קרא במשכן, אפריון זה משכן, עשה לו המלך שלמה, "המלך שהשלוש שלו"... תוכו רצוף אהבה, ר' יודן אמר זו זכות תורה וזכות צדיקים, ור' סימון אמר זו השכינה. ועיין שם עוד בדברי המדרש כמה וכמה פירושים.

ניגון זה מעורר את הנפש ומפרט על נימי הרגש, ומכנים את האדם לעולם של געגועים וכיסופים להשראת השכינה, למשכן ולבית המקדש, מקום בו שרתה שכינה בישראל, ולחתחבר לתוכו רצוף אהבה פשוטו כמשמעו.

בספר הק' ישמח ישראל (פר' פקודי אות ב') מביא בשם הרה"ק רבי יצחק מווארקא זי"ע שאמר "כי עיקר קדושת וחיות המשכן והמשכת השכינה היה ע"י הרצון ונדבתי לב ישראל, ובכח קדושת רצונם הטוב המשיכו קדושת השכינה". וכדאיתא באלשיך הקדוש על הפסוק (שה"ש ג') אפריון עשה לו המלך שלמה וגו' (דקאי על בית המקדש) שהכתוב מקשה ומתמה בלשון בתמיה איך אפשר לעשות משכן למי שנאמר בו השמים ושמי השמים לא יכלכלוך, שיצמצם שכינתו בין הכדים. וזה שאמר הכתוב "אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרכבו ארגמן?" איך אפשר זאת, אך התירוץ הוא "תוכו רצוף אהבה" היינו שמאהבה והיראה והרצון והחשק מנדבת המשכן עי"ז המשיכו השכינה הק' לתוך בדי הארון... עיי"ש עוד בדבריו הק'.

ובה דרש הרה"ק רבי יעקב אריה מראדזימין זי"ע על הפסוק (שמות מ' ל"ה) "וכבוד ה' מלא את המשכן" שהיה כל המשכן מלא כבוד ה' היינו אהבתם של ישראל וכיסופיהם להקב"ה, שהרי המשכן וכליו באו מנדבת לבם ותשוקתם של ישראל ודבר זה מילא את כל המשכן וכליו, וממילא שרתה שכינה עליהם, וכמפורש בפסוק

"ויכם הענן את אוהל מועד וכבוד ה' מלא את המשכן", ודו"ק.
(ליקוטי אביב)

נציץ נא מן החרכים לשורות ספורות מתוך דברי קדשו של
האל־שיך הקדוש זי"ע בפירושו שושנת העמקים על שיר
השירים, בו הוא מבאר כתוב זה שכוונה על נשמות בני ישראל
ונשמות הצדיקים שהם עצמם משמשים כמקום השראת השכינה
בעולם, וכנודע פירושו על הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי
בתוכם - בתוכם של ישראל־עצמן", וממשיך לבאר בזה כי יש
כמה מדרגות של צדיקים ולכל אחד יש בחינה והנהגה אחרת עמו
מן השמים, כדלהלן בקצירת האומר:

אפריון עשה לו המלך שלמה, שהוא המשכן לשכן שמו בו, לא
מהאהל עשה עיקר, רק 'מעצי הלבנון' הן נשמות ישראל
צדיקים שבדור ההוא... והוא כענין ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם,
כי לא נאמר בתוכו... אך דעו, כי ושכנתי בתוכם של ישראל־עצמן,
שהם יהיו המשכן באמת.

והשראת השכינה לא היתה על כל הצדיקים בשוה, כי יש
ייתחסו לעמודים, ויש לריפוד שעל העמודים, ויש
למעלה מהן המתייחסים למרכבה ומטה שעל הריפוד. והוא כי שלש
הדרגות הם, צדיק, חסיד, ישר... והנה זה דרכו יתברך בהשרות
שכינתו על חלקי הצדיקים שבדור, כי אשר המה צדיקים שהיא
המדרגה התחתונה שנמשלים ל'עמודים' כמה דאת אמר וצדיק יסוד
עולם, 'עשה כסף' שמתנהג בהם ברחמים ככסף. 'רפידתו' שלמעלה
מהם עליהם, הם החסידים מתנהג עמהם בדין, אך לא בנוון אודם
שהוא דין קשה, רק דין רפה כ'זהב'. אך אשר הן 'מרכבו' בעצם
אליו יתברך, הם ישרים הרואים את הפנים, כמה דאת אמר ישבו
ישרים את פניך, מרדק עמהם כחוט השערה בדין קשה מתייחס
לאודם וזהו 'מרכבו ארגמן'. עיי"ש בדבריו הקדושים.

ניגון ג'

כל מה דעביד רחמנא לטב עביד

רגש וביאור עמוק בדברי חכמינו ז"ל
לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא
לטב עביד

אותיות מחימות:

כל מה דעביד רחמנא לטב עביד
כל מה דעביד
וזאס נאר עד טוט איז אלעס גוט,
כל מה דעביד
זייל זאס עד טוט איז גוט.

הנה אמרו חכמינו ז"ל (ברכות ס:) תנא משמיה דרבי עקיבא לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד. ומספר הגמרא מעשה שהיה עם רבי עקיבא עצמו, שהלך בדרך והגיע לאיזה עיר וביקש אכסניא לנוח שם, אבל אף אחד מבני העיר לא רצה להכניסו לביתו, אמר כל דעביד רחמנא לטב, אזל ובת בדברא, היינו שהלך ולן בשדה מחוץ לעיר. והיו לו לרבי עקיבא תרנגול חמור ונר, פתאום בא הרוח וכבה את הנר, ובא חתול ואכל את התרנגול, ובא ארי וטרף את חמורו, וכך נשאר רבי עקיבא לבדו בחושך ובחוסר כל, אמר כל דעביד רחמנא לטב. בו בלילה באו גייסות וחיילים לעיר ולקחו את כל בני העיר בשביה, אז אמר רבי עקיבא לתלמידיו "לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא הכל לטובה".

וראם בספר בניהו בן יהוידע להגאון בעל בן איש חי ז"ע שמדקדק על מה שאמר רבי עקיבא שנית לתלמידיו לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא הכל לטובה, יש להקשות מה חידוש קאמר להו עתה, והלא כבר אמר בן מתחלה על כל דבר ודבר שאירע לו, ושמעו זאת ממנו. ומיישב הבן איש חי בתירוץ נפלא, ונראה לי בס"ד כוונתו לומר כי האדם שפותח פיו לטובה, אפילו אם נגזרה עליו גזירה לרעה אפשר שתתבטל, ולכן אמר מה שאתם רואין עתה שהכל נעשה לטובה היינו 'בשביל' דאמרי לכו מעיקרא על כל דבר שנעשה דעבדי משמיא לטב, ועל בן פתחון פי שפתחת לטובה גרם שיהיה הדבר ההוא לטובה באמת. ורצה ללמדם בזה שיהיו מורגלים לפתוח פיהם לטובה על כל דבר אף על פי שנראה שהוא רעה, עכ"ל.

ובאמת שורש הדברים מוזכר כמה פעמים בספרי הרה"ק בע"ת תולדות יעקב יוסף ז"ע בשם מרן אור שבעת הימים הבע"ש טוב זי"ע, שעל ידי שמאמין האדם ומקבל הכל לטובה, בזה זוכה להמתיק הדינים ולגלות את החסד שבו, וכמו שמצינו בעובדא נחום איש גם זו, שמספרים לנו חז"ל (תענית כ"א.) אמאי קרו ליה נחום איש גם זו, דכל מילתא דהוה סלקא ליה אמר "גם זו לטובה". ופעם אחת רצו היהודים לשלוח מתנה לבית הקיסר, ואמרו מי ילך להביא את הדורון אל המלך, ובחרו בנחום איש גמזו מפני שהוא מלומד ורגיל בנסים, ושלחו בידו ארגו מלא אבנים טובות ומרגליות. הלך ולן בההוא אכסניא על הדרך, ובעלי האכסניא היו אנשים שאינם מהוגנים, ובלילה הלכו ורוקנו את כל האוצר שהיה מונח בארגו של נחום איש גמזו, וכדי שלא ירגיש בדבר מלאו את הארגו בעפר. נחום איש גמזו שלא ידע מכל הנעשה, המשיך בדרכו לבית הקיסר והביא לו את הדורון ששיגרו אליו היהודים. המלך בפתחו את הארגו וראה שיש בו עפר, נתמלא חימה על היהודים ורצה להרגם, אמר קא מחייכו בי יהודאי, היהודים עושים צחוק ממני

ושולחים לי עפר, אבל נחום איש גמזו לא אבד עשתונותיו, ותיכף אמר גם זו לטובה. בא אליהו הנביא לפני הקיסר ונדמה לו כאחד מאנשי ביתו, אמר ליה "דלמא הא עפרא מעפרא דאברהם אבוהון הוא, דכי הוה שדי עפרא הוה סייפיה, גילי הוה גירי" אולי הוא מאותו עפר של אברהם אבינו ע"ה שכשנלחם עם המלכים היה זורק עפר וקש, ואירע לו גם שהעפר היה נהפך לחרבות והקש נהפך לחצים, דכתיב יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו. מששמע המלך את דבריו החליט לנסות את העפר ולראות אם יש בו ממש, והיה לו מדינה אחת של שונאים שלא היה יכול לכבשה, ושלח שישתמשו בעפר זה ויזרקו עליהם, ואכן אירע הנס שנעשו חצים ובליםמראות וכבשו את המדינה ההיא. הכנים המלך את נחום איש גמזו לבית אוצרותיו ומילא את הארגו עם אבנים טובות ומרגליות ושלח אותו בכבוד גדול.

וְלִדְמוֹד הַבַּעַל שֶׁם טוֹב הַק' מכאן שעל ידי אמירת "גם זו לטובה" זכה נחום איש גמזו לגלות את ה'חסד שבגבורה' ולהוציא מכח אל הפועל, שיתהפך הענין לטובה. וכן איתא בספה"ק מאור עינים (ריש פרשת וארא) "וכשעובד כך בדעת זה, נעשה ג"כ הדין רחמים מאחר שמאמין ומקבלו בשמחה ומודה לו מאוד ומחזיק את הדין כאילו הוא חסד, נעשה כן באמת" עיי"ש.

מִדָּה מִתְקוּ בֹה דְבָרֵי הָרָה"ק בַּעַל דְּבָרֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּאדוֹז'יץ זי"ע בפרשת וישלח בדברי יעקב אבינו ע"ה "ואתה אמרת היטב אטיב עמך" על דרך הנ"ל, שעל ידי האמונה שהכל לטובה אכן תתהפך הרע לטוב, וזהו "ואתה אמרת היטב" ע"י שיאמר האדם שהכל היא לטובה, אז ממילא אכן יתקיים בו "אטיב עמך".

וּבֶכֶךְ הוא במהלך חיי היום יום של כל אדם, לפעמים נתקלים בקשיים או במצבים בלתי נעימים, ולא הכל הולך כמו שרוצים. אך איש יהודי מאמין ובוטח מחזק את עצמו ומנגן בלבו ובשפתיו כל מה דעביד רחמנא לטב, לטב, לטב, נישט איין מאל

גוט נאר אסאך מאל גוט, עס וועט זיין גאר גוט. וכן אירע גם לנו
בעת העבודה וההכנה לחוציא לאור עולם את האפריון הנפלא הלז,
לפעמים אירעו קשיים, כמה וכמה דברים לא עלו בנקל, אך גם אנו
בדרכנו התחזקנו לעצמנו בדברים הנפלאים הללו, כל מה דעבד
רחמנא למב עבד. וכמו שהורה לנו רבינו הבעש"ט זי"ע שכאשר
מתחזקים ואומרים גם זו לטובה, זוכים ונהפך הכל לטובה ולברכה
בסייעתא דשמיא, אמן כן יהי רצון.

ניגון ד'

קודש קדשים הוא

להעמיק להתבונן ולראות קדושה בכל יהודי
מעלתן של ישראל שכולם קודש קדשים ממש

אותיות מחכימות:

יעדעד איד איז הייליג

יעדעד איד איז קודש קדשים

ידועים דברי הכוזרי ז"ל שכותב שכמו שיש בכריאה כמה
סוגים שונים, דהיינו דומם, צומח, חי, ומדבר, וכל סוג
הוא מהות בפני עצמו שונה לגמרי מהסוג שתחתיו, כמו כן ישנו
מין חמישי והוא 'ישראל' שהוא סוג ומין נבדל לגמרי מהמין האנושי
הכללי. וכיוצא בזה מבואר בדברי מזהר"ל מפראג זי"ע (נצח ישראל
פרק י"ד) "ישראל מיוחדים ונבדלים מכל האומות כמו
שאמרו חז"ל אתם קרויים אדם ואין האומות קרויים
אדם, כאילו דבר פשוט הוא אצלם שמדרגת ישראל
בערך אל האומות כמדרגת האדם אל בעלי חיים בלתי
מדברים", עיי"ש.

הבה נרחיב לרגע, ונביאה נא סיפור נפלא בענין זה, מעשה שהיה
אצל הגאון הגדול רבי ברוך בער ליבוביץ זצ"ל ראש
ישיבת קאמעניץ. בוקר אחד כאשר שב ראש הישיבה ר' ברוך בער
לביתו, פגש אצל פתח הבית פועל אחד שבא לתקן דבר מה בבית,
ברכו הגרב"ב ואמר לו בשפה הפולנית 'צין דאברי פאניה!' בוקר
טוב אדוני. למשמע דבריו חיך הפועל לעצמו.

נכנס הגרב"ב וביקש מהרבנית ע"ה שתברר אצל הפועל מדוע ועל מה צחק כאשר ברכו בברכת בוקר טוב. הלכה הרבנית ושאלה אותו מדוע צחק, ענה לה הפועל, הנה הוא חשב אותי לגוי ועל כן ברכני בשפה הפולנית בברכת בוקר טוב, אולם אני הרי הנני יהודי וע"כ היה יכול לומר לי 'גוט מארגן' כפי שנוהגים יהודים לומר איש לרעהו. כאשר סיפרה הרבנית ע"ה להגרב"ב את דברי הפועל, אחזתו רעדה והתרגשות גדולה, ותיכף הלך לאותו פועל והפיל בפניו את תחינתו שימחל ויסלח לו על שפגע בו! השתומם אותו פועל על מה חרד הראש ישיבה את כל החרדה הגדולה הלוו, והרי לא פגע בי כלל, ואינני מבין למה הוא מתכוון. כאשר שמע הגרב"ב את דברי הפועל, תיכף החל להסביר לו את ההבדל הגדול שיש בין יהודי לגוי ואת מעלת היהודי וכו' וכו' ולכן כמה היתה גדולה הפגיעה שפגע בו על שטעה בו וחשבו לגוי. ורק לאחר שראה רבי ברוך בער כי אותו פועל מבין היטב את ההבדל שבין יהודי לגוי ואף על פי כן הוא מוחל לו, נחה דעתו הגדולה. (ספר זכרונם לברכה)

אחיי ורעיי היקרים, הן יסוד זה מוסד אצלנו מקדמת דנא, מרבתינו מאורי החסידות מדור דור שדלה דלו והשקן לנו עד היכן מגיעה מעלתן וקדושתן של ישראל. בא וראה בספר בוצינא דנהורא שמביא מה שאמר הרה"ק הרבי רבי ברוך ממעזיבז זי"ע בשם זקינו הבע"ל שם טוב הקדוש זי"ע שאמר, קשה להסביר לגוי מהו כוחו של יהודי "ס'איז שווער צו געבן א גוי צו פארשטיין וואס מיינט א איד". וכשאמר זאת הר"ר ברוך זי"ע נאנח ואמר, היום כבר קשה להסביר ליהודי עצמו מהו כוחו, "היינט איז שווער צו גיבן א אידן צו פארשטיין וואס א איד איז".

וכך מובא משמו של הרה"ק רבי נתן מברסלב זי"ע שאמר: אני יכול לתת פירוש על כל התורה כולה, במשנה, בגמרא, בהלכה, ובליקוטי מהר"ן, אבל לתת פירוש על

יהודי אני לא יודע! לתת פירוש על יהודי הכי פשוט לא יודע, כי כל יהודי הוא קודש קדשים!

כמה נפלאים ונוראים הם דברי הכלי יקר ז"ל בפרשת צו (ו' ט') ואמר "קודש קדשים היא חטאת וכאשם" כי החטאת והאשם הבאים על כפרת החטא נקראו קודש קדשים, כי הצדיק גמור שלא חטא כלל קודש הוא לה', אבל החוטא ושב בתשובה הוא קודש קדשים! כי במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בה, ורבותינו ז"ל אמרו (יומא פ"ו:) שהעושה תשובה מאהבה הזדונות נעשין לו כזכיות, וזה מדרגה גדולה שאינו בצדיק גמור מלבד שאר מעלות שזכרו רבותינו ז"ל שם, על כן דין הוא שיהיה החטאת קודש קדשים...

איי, נורא נוראות... קודש קדשים, קודש קדשים!

ניגון ה'

שבתא טבא

גוט שבת גוט שבת

המיית הלב בגעגועים וכיסופים לרוממות השבת

אותיות מחכימות:

גוט שבת הייליגער שבת שדייט'זשע יודעלע גוט שבת
א מנוחה א שמוחה טיף טיף אין הארץ
שפירט דאס יודעלע אין שבת,
דעם בראך פון די גאנצע וואך
פון אלע צדוה ביטער און שווארץ
פארגעסט דאס יודעלע אין שבת.

די מוה גאר הויעך
צופלאקערט זיך מיט התלהבות
בענקעניש צום יום שכלו שבת,
מיט דיבודים פון שיר השירים
מים דבים לא יוכלו לכבות
ווארעמט זיך דאס יודעלע אין שבת.

ה'שמש שוקעת מעבר לבנינים הגבוהים, האורות האחרונים
צובעים את שולי יריעת השמים באדום מוזהב, נדמה
שכל עולם החולין והמעשה שוקעת יחד איתה ומפנה מקום לקראת
שבת מלכתא הממשמש ובא. עומד לו היהודי בירכתי בית הכנסת
בעת קבלת שבת, גופו עמוף שיראין לכבוד שבת קודש, כל כולו
מתנער מעפר ימות החול, ומנגן לו בדביקות ובדחילו ורחימו "לקראת
שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה". מתרומם הוא טפחיים מעל

גבי קרקע, וממשיך בערגה וכיסופין כבן המתחמא לפני אביו "קומי צאי מתוך ההפכה, רב לך שבת בעמק הבכא, והוא יחמול עליך חמלה, אוי, התנערי מעפר קומי לבשי בגדי תפארתך עמי... התעוררי התעוררי... עורי עורי שיר דברי כבוד ה' עליך נגלה", המילים מקבלים חיות ומשמעות כפשוטם, נעשה הוא כל כולו כלי מוכן להשראת השכינה ולקבלת פני שבת מלכתא.

שבת קודש מקור הברכה, זמן של התרוממות ומנוחה מכל צער יגון ואנחה, כאמרם ז"ל "בא שבת בא מנוחה" וכמו שאנו אומרים בתפלה, המנחיל מנוחה לעמו ישראל, מנוחת שלום ושלוה. כל איש מישראל פושט צורה ולובש צורה, מניח את טרדותיו ודאגותיו של ימות החול, וזוכה ליציאה קטנה לחירות מעול הגויים ועול הגליות הרובץ על צוארינו.

אז, שבת מעין עולם הבא. וכבר פירש בקדשו הרה"ק בעל בית אהרן מקארליץ זי"ע, שבת מעין עולם הבא, היינו ששבת קודש היא 'המעין' דער קוואל צו עולם הבא, השבת קודש משפיע לעולם הבא, ומשם יניקת וחיות העולם הבא. הפלא ופלא!

ולא זו בלבד שהשבת קודש היא זמן מנוחה ושמחה בעצמה, אלא גם משפיעה מנוחה לששת ימי המעשה. פוק חזי במשנת קדשו של השפת אמת (לפסח תרנ"ה) שכותב תוך דבריו כהאי לישנא, "השבת נותן מנוחה לכל ימי המעשה, והמועדים נותנים שמחה על כל השנה".

וכה שח כ"ק אדמו"ר רבי יצחק מאמשינאוו זצ"ל על דברי חכמינו ז"ל "מה היה העולם חסר מנוחה, בא שבת בא מנוחה" שגם ברוחניות יש לנו מנוחה בשבת קודש, כי במשך ימות השבוע האדם שקוע בחמירות וגשמיות ויש בה הרבה מלחמות היצר, מה שאין כן בבא יום השב"ק בכחה לסור כל המניעות והטרדות ויש לאדם מנוחה גם מיצר הרע.

דברים נפלאים מובאים בספר שיח שרפי קודש משמו של הגה"ק בעל חידושי הרי"ם מגור זי"ע על דברי הגמרא (ביצה ט"ז:) אמר לו הקב"ה למשה, משה, מתנה טובה יש לי בבית גנוי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיע אותם. מדייק החידושי הרי"ם ש'לך והודיע' אותם הוא לשון עתיד, כי בכל ערב שב"ק סמוך לשבת הולך משה רבינו ע"ה בעצמו לכל איש מישראל להודיע ששבת היום, ואפילו אם יהיה איש סגור ומסוגר, אפילו ווען א איד איז פארקנאקט ביי זיך, דאס הארץ איז פארשטאפט, גם כן יהיה מרגיש שקדושת שבת באה בכניסת שבת קודש.

ונסיים בפירוש היקר והנחמד דמיתאמרא משמיהו דצדיקים וחסידים הראשונים, על פי המעשה הידוע שהיה אצל הרה"ק הרבי רבי שמעלקא מניקלשבורג זי"ע, שפעם אחת בא אליו עני וביקש צדקה, אך הרבי רבי שמעלקא לא היה בידו לפורטה אפילו שוה פרוטה, ופשפש ולא מצא כלום ליתן לעני, עמד ומסר לו את טבעתה היקרה של זוגתו הרבנית, שימכרנה ויקבל כסף תמורתה. כשנכנסה הרבנית לביתה וראה את אשר נעשה, מיד אמרה לבעלה מה עשית לתת את הטבעת היקרה לעני, הלא ערכה רב מאוד שיש בה אבן טובה ויקרה. עמד הרבי רבי שמעלקא והתחיל לרוץ אחר העני ורצה להשיגו, אך משראה העני שהצדיק רודף אחריו, תיכף חשב בדעתו שבודאי רוצה לבקש ממנו את הטבעת בחזרה, ומתחרט על מתנתו הגדולה, והתחיל ממהר ובורח עוד יותר, אך הרבי רבי שמעלקא רדף אחריו בכל כחו וצעק לעברו "דע לך שהטבעת שנתתי לך יקרה עד למאוד, ואל תמכרנה בזול", שפשוט רצה להודיע לו את יקר ערכה, כדי שידע להעריך אותה נכונה ובל יפסיד במכירתה.

ובזה פירשו צדיקים את דברי רבותינו ז"ל הנזכרים, מתנה טובה יש לי בבית גנוי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל, "לך והודיע אותם" את רב ערכה ורום מעלתה של גודל קדושת

יום השבת, ועד כמה יוכל האדם להתרומם ולהתעלות בכח קדושת השב"ק, ויזהר שלא יפסידה בידים ח"ו, ובל יתפתה למוכרה בזול - בתענוגי עולם הזה ובהבלי הזמן.

ניגון ו'

והריקותי לכם ברכה

פתחו שעריכם ואמתחותיכם
לקבל את השפע האלקי וברכותיו אין סוף

אותיות מחכימות:

והריקותי לכם ברכה עד בלי די
די ס'איז גוט מער זוי גענוג די די די
עד שיכלו שפתותיכם מלומר די

ניגון זה מלחיב את הלב ומעורר את הנפש למצב של שמחה וקבלת שפע וברכה. זכה הניגון ונתחבר בעידן דחדותא, ומכאן עומקו ותוכנו העשיר בסייעתא דשמיא. הטו נא אזנכם ושמעו את צלילי הרגש והשמחה הפנימית שבו, כמי שעומד ומקבל אוצר ברכות והשפעות טובות מלעילא, נאך און נאך, עד בלי די, עד שיכלו שפתותיכם מלומר די.

בספר רמתיים צופים על תנא דבי אליהו, להרה"צ רבי שמואל שינאווער זצ"ל (כ' ל"ג) מביא, שמעתי בשם הרבי [הרה"ק החוזה זי"ע] מלובלין שלכן נקראים 'בעל שמחה' שהוא בכחו להיות אדון ובעל על כל דבר שמחה ליתן לאחרים ההשפעות טובות. וכן היה קבלה בידי חסידים ואנשי מעשה לנסוע לצדיקים בעת שמחתם, שמשם יגיעו ליראת שמים בוודאי, עכ"ל. וכיוצא בזה איתא בספה"ק ישמח ישראל (ליקוטים) ש'בעל שמחה' היינו שהוא בעל המשפיע שמחה.

וּפּוֹק חזי מה דאיתא בספר אמרי קדוש מה שאמר הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זי"ע בשם רבו הרה"ק רבי שלמה מקארליץ זי"ע, מי שיזכרו השי"ת לעשות איזה שמחה של מצוה כגון ברית מילה או נישואין לבניו וכדומה, אז פותחין לו כל היכלות וממלאין כל משאלותיו, ולהשיג כל השגות. ואותו איש אשר יצער אותו ביום זה ועל ידי זה משך ידו אפילו רגע אחת מכל אותן ההיכלות העליונים, יש לו עון גדול, עכד"ק.

רמז נאה בענין הלז מצא הרה"ק רבי ישראל ממאדו"ץ זי"ע בלשון הגמרא (תענית ו'): "מאימתי מברכין על הגשמים משיצא חתן לקראת כלה". ואמר בקשו, שחכמינו ז"ל באו לרמוז בזה שבעת שמחת חתן וכלה יכולים להשיג השפעות ברכות וישועות. (ישא ברכה, ליקוטים)

וידוע הדבר ומפורסם מכמה צדיקים, וכן מבואר בספה"ק אור לשמים (פר' תולדות) וזל"ק "ויעש להם משתה וכו' דהנה שמעתי מכבוד אדמו"ר הרב ממעזבוש [הרה"ק בעל אוהב ישראל מאפטא זי"ע] כאשר האדם עושה איזה נישואין לבניו משם באה לו פרנסה, ומצאתי רמז לזה בזה הפסוק ויעש להם משתה, דהיינו שעושה חתונה לבניו, ויאכלו וישתו - באה לו פרנסה וכל טוב.

בקרר חסידי קמאי מסופר אודות האדמו"ר הרה"צ רבי פייביץ שלום דעמבינסקי זצלה"ה מאנטווערפן כששידך את אחד מבניו, בא אל דודו הרה"ק בעל תפארת שמואל מאלכסנדר זי"ע והתנצל לפניו שאין לו ממון עבור הוצאות החתונה. שאת אותו התפארת שמואל "האסט שוין געקויפט א זשופיצע?" (מלבוש בעקטשע חדש עבור החתונה), והשיב בשלילה שלא קנה. אמר לו התפארת שמואל, "אז א איד מאכט חתונה און קויפט נישט קיין זשופיצע, לאכט מען פון איהם און הימל",

שבשמים שוחקים ממי שאינו מנצל את ההזדמנות כאשר משפיעים
עליו מן השמים די מחסורו. (מרשימות הרב משה יהושע איגר)

מענין לענין נסיים מאמרינו בלשון נפלא שכותב הרה"ק בע"ה
שם משמואל^א בענין זמן שמחה, וזה לשון קדשו: והנה
ידוע דכשהאיש בשמחה סובל אפילו שונאי נפשו, כמו שכתב הרב
[בעל התניא] בסידור בכוונת המקוה. ולדידי הטעם, דכשהלב מלא
על כל גדותיו בשמחה מתפשטת השמחה גם חוץ לכלי הלב, ועל
כן אינו סובל את שונאו רק כשהוא בשלימות השמחה, דכל זמן
שהשמחה היא מוגבלת בלב, והלב הוא מבחין ומפריד בין אוהב
לשונא איננו סובל עדיין את שונאו, אלא כשנתמלא הלב בשמחה
עד שמתפשטת השמחה מחוץ לגבול הלב אז אינו מבחין... (שם
משמואל, ליל א' דחנוכה תרע"ד)

ובספר רמתים צופים הנ"ל (ד' ל"ג) איתא, בענין ריקודין מאנשי
מעשה בשעת שמחה אמר הגה"ק בעל חידושי הרי"ם
זי"ע שהוא מלשון הנזכר בשבת (ע"ג.) "המרקד" שהוא אב מלאכה
בשבת, שמפריד האוכל מתוך הפסולת או להיפוך, כן הוא גם ענין
הריקוד שמפריד הגשמיות מהנשמה עד שבא להתפשטות הגשמיות
עד כאן דבריו הקדושים. ובזה מובן ענין הריקוד בשעת קדושה
שמעלין העקביים למעלה שהוא הפחיתות מן הגוף.

תן לחכם ויחכם עוד בגודל מעלת והשפעות עידן דחדותא. ובכן
אחי ורעי היקרים והחביבים, הבה נשמח בכל לב ונפש ונפרשה
כפינו וידינו לקבל את השפע הגדול, כל הברכות וכל הטובות
שהקב"ה משפיע עלינו בטובו ממרומים, עד שיכלו שפתותינו מלומר
די, אבי"ר.

ניגון ז'

להוריד בנחל דמעה

כשהצדיק מצטער בצרת הזולת ובוכה למען החסיד
ופועל לו ישועה ע"י בכיתו מקרב הלב

אותיות מחימות: ❧

ביים הייליגן ווארקעד קומט א חסיד אריין
רבי מיין קינד איז אין א שווערע מצב פארהאן
דאקטורים האבן שוין אינגאנצן אויפגעגעבן
רבי בעט פון הימל עד זאל בלייבן לעבן.
דער רבי פארמאכט זיך די הייליגע אויגן
און זאגט אז ס'איז ליידער פארמאכט אלע טויערן
איך קען דיר נישט העלפען מיט דיין זוהן
אבער איין זאך קען איך טוהן.
איך קען וויינען צוזאמען מיט דיר
איך קען פילן דיין צער און דיין מי
איך קען דיר נישט לאזן אליין
איך וויל מיטהאלטען דיין געוויין.
איך קען וויינען צוזאמען מיט דיר
איך קען פילן דיין צער און דיין מי
איך קען דיר נישט לאזן אליין
איך וויל מיטהאלטען דיין געוויין.
צובראכן פארקלעמט גייט דער חסיד ארויס
וואס זעט דא זיין איך האלט עס מער נישט אויס
אבער די רבי אין ווינקל דארט פארטרעדט
א גוטע בשורה פון הימל עד הערט.

די פערדן לויפן שנעל ארויס אויף די וועגן
די רבי לויפט נאך קומט דעם חסיד אנטקעגן
טייערער יוד הער וואס כ'האב געזען
א שינוי לטובה אט גייט דא געשען.

אין דעם זכות וואס איך האב געשפידט דיין צעד
האט זיך אין הימל געפענט דעם שעד
א רפואה וועט קומען פאר דיין קינד
עד וועט בקרוב זיין געזונט.

ווייל געוויינט האב איך צוזאמען מיט דיר
און מיט געפילט דיין צעד און דיין מי
איך האב דיר נישט געלאזט אליין
בזון אייבידשטן איז ארויף אונזער געוויין

טמיר ונעלם היה הרה"ק רבי מרדכי מנחם מענדל מווארקא
זי"ע, בנו של הרבי הזקן מווארקא רבי יצחק זי"ע, וכפי
שכינהו החסידים בחיבה ובהערצה "דער יונגער ווארקער רבי".
מרבה היה לשתוק וממעט בדיבורים ובשיחת חולין, כל תיבה שיצאה
מפיו היה שקול ומדוד במדה במשקל ובמנין.

אחד ממנהגיו ודרכיו בקודש היה לנסוע לטייל, תמידים כסדרם
היה עולה על עגלה הרתומה לסוסים, והיה נוסע עלי דרך
מחוץ לעיר. העיד עליו תלמידו הגדול הרה"ק רבי יחיאל
מא"כסנדר זי"ע שנסע 'שפאצירען' יען מגודל היראה ופחד
מהשי"ת לא היה יכול להחזיק את עצמו בביתו. פשוט לא היה יכול
להישאר ולשבת בביתו, ולכן מוכרח היה לשאוף האויר הצח
שבחוצות העיר וסביבותיה.

מעשה שהיה אצל צדיק קדוש זה, שפעם אחת בא חסיד אחד
לפניו שפך לבו כמים על איזה צרה שהיתה לו בתוך ביתו
רח"ל, הרבי שמע את מצוקתו, בירכו ופטר אותו לשלום. החסיד
עדיין היו לבו ונפשו מרים עליו מגודל הצרה ולא נרגע מצעריו.

כשעזב את ווארקא בצוותא חדא עם קבוצת חסידים ששבתו אז בווארקא, ראו פתאום כי הרבי בא אחריהם מרחוק על העגלה שלו. כמובן שעמדו במקום והמתינו על הרבי, וכשבא אצלם דיבר עמהם, ויחדיו שתו לחיים כמנהג החסידים. ואז הלך החסיד הנ"ל עוד הפעם להרבי בשבירת לבו ובדמעות עיניו, כי ממש לא יוכל להיותו בביתו מרוב צערו ויגונו, ואין לו שום עצה רק להיושע בכח תפלתו של הרבי. נענה הצדיק מווארקא ואמר לו, "תאמין לי כי אין לי שום עצה עבורך, נאר מיט-וויינין מיט דיר!", ובאותו רגע כפלגי מים ירדו עיניו עם החסיד בצרתו. וכמובן שמשם צמחה ישועתו.

בספר תפארת ישראל (אלכסנדר) מביא עוד על סיפור הלז, שפעם אחת בימי מלחמת העולם הראשונה בא איש אחד לפני הרה"ק בעל תפארת שמואל מאלכסנדר זי"ע ובכה מאוד שיש לו משפט קשה רח"ל ובדרך הטבע אין לו שום עצה, ובקש עזרה ותושיה מהרבי מאלכסנדר שיפקדו בדבר ישועה ורחמים, והיה בוכה מאוד. השיב לו התפארת שמואל כי אין לו שום עצה עבורו, וכששמע הלה שאבדה תוחלתו ותקותו, התחיל עוד הפעם בבכיות ובצעקה למי אפנה ואנה אני בא.

אמר לו התפארת שמואל בא ואספר לך מעשה שהיה אצל היונגער ווארקער רבי זי"ע, וסיפר לו המעשה הנ"ל איך שהרבי מווארקא אמר לו לחסידו "תאמין לי כי אין לי שום עצה עבורך, נאר מיט-וויינין מיט דיר!" וכן עשה שהתחיל לבכות עם החסיד על צרתו, והלה זכה לישועה מכח דמעותיו של הצדיק.

וכאשר גמר התפארת שמואל לספר את המעשה, אמר לו להאיש שבכה לפניו "גלייב מיר אז אז איך האב אויך נישט קיין אנדערע עצה נאר מיט וויינין מיט דיר", וזלגו עיניו דמעות כפלגי מים ירדו עיניו, ובדמעות אלו נקרע רוע גור דינו של האיש הנ"ל, וגם הוא זכה לישועה גדולה למעלה מדרך הטבע וניצל מצרתו.

ואם בצדיק הפלא הזה מווארקא עסקינן, נציין לעוד פרט חשוב מקורות ימי חייו המובא בספר תולדותיו 'הצדיק השותק' (עמ' ס"א) וכך מובא שם: שמחתו של הרבי מווארקא היתה עוברת על גדותיה במוצאי ימים טובים, אשר בם היה יוצא את חדרו, נכנס לבית המדרש ומשורר את הפסוק "אָמַר לְנַפְשִׁי יִשְׁעֶתֶךָ אֱנִי" פעמים אין ספור! מפעם לפעם היה קולו גובר והולך והתלהבותו היתה מתעצמת. החסידים היו נָסים מבית המדרש מרוב פחד שנפל עליהם, והרבי היה ממשיך לשיר ולחזור על הפסוק שוב ושוב. כשקולו היה גובר והולך, היה קשה כבר להבחין בחיתוך הדיבור, רק היו נשמעים קולות סוערים ומסעירים...

ואגב, ראה בפירוש הרד"ק שם על הפסוק אמור לנפשי ישועתך אני, שכתב "וְאַתָּה בְּיָשָׁר לְנַפְשִׁי וְאִמּוֹר לָהּ, אֵל תַּפְחָדִי כִּי יִשְׁעֶתֶךָ אֲנִי"...

ניגון ח'

האב ליב א אידן

תכלית איש היהודי לאהוב ולגמול חסד עם הזולת
ובמדה שאדם מודד לאחרים בה מודדין לו מן השמים

אותיות מחכימות:

האב ליב א אידן וועט דער באשעפער דיר ליב האבן,
טו א טובה פאר א אידן וועט די באשעפער דיר א טובה טאן,
זיי מקרב א אידן וועט דער באשעפער דיר מקרב זיין,
מקרב זיין צו דיר.

האב ליב א יוד באמת באהבת נפש
אזוי ווי די האסט ליב דיר אליין
יא יא כמוך אזוי ווי די טוסט זיך אייביג פארשטיין,
טו א טובה פאר א יוד קום אים שנעל אקעגן מיט הילף
וואס ער דארף ווען ער דארף קום ברידער,
איך בין דא פאר דיר
דיין הארץ איך שפיד
א אפענע טיר האסטו ביי מיר
זיי מקרב א יוד מיט א גוטע חיזוק ווארט ברענג אים נענטער
צו די ערליכע תורה'דיג מסורה'דיג זיסע יודישע וועג
וועט די באשעפער דיר אויך מקרב זיין, אוי מקרב זיין צו זיך.

סיפר הגאון החסיד המפורסם רבי יצחק אייזיק הלוי מהאמיל
צ"ל בעל מחבר ספר חנה אריאל ועוד: כשבאתי לליאונא
מצאתי מזקני החסידים שהיו מחסידי הרב המגיד והרה"ק רבי מנחם
מענדל מהאראדאק, והוה מרגלא בפומיהו "האב האל"ט (ליב)

א אידן וועט השי"ת דיך האלץ האבן, מו א טובה א אידן
וועט השי"ת דיר א טובה טאן, זיי מקרב א אידן וועט
השי"ת דיר מקרב זיין". (מובא בספר היום יום, לכ"ז חשון)

יסוד גדול זה מצינו במשנתו של מרן אור שבעת הימים הבעל
שם טוב הקדוש זי"ע, שפירש את דברי הכתוב "ה' צלך"
שהשי"ת מתנהג עם האדם כמו צל, פונקט ווי א שאטן, היינו כמו
שהצל עושה בדיוק כל הפעולות והתנועות שהאדם עושה, כך
השי"ת הוא כביכול דוגמת הצל, ואיך שהאדם עושה ומתנהג עם
הזולת, כך יתנהג הקב"ה עמו.

ובך איתא בספה"ק קדושת לוי (פר' בשלח) דהנה הבעל שם טוב
אמר פירוש הפסוק ה' צלך, שהשי"ת ברוך הוא מתנהג עם
האדם גם כן כמו הצל, כמו שכל מה שהאדם עושה גם הצל עושה,
כן הבורא ברוך הוא מתנהג עם האדם גם כן כמו שהוא עושה... לכן
אם מתנהג במדת רחמים גם מלמעלה מרחמין עליו וכו', כמו שאיתא
(שבת קנ"א:)) כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים. לכך צריך
האדם להתנהג במדת רחמים וטובות ובכל המדות טובות ויהיה שמח
בחלקו ואז גם מלמעלה יגיע לו כך, וכן הוא במדרש על פסוק ה' צלך...

ומה נאוו דברי קדשו של הרה"ק רבי אייזיק'ל מקאמארנא זי"ע
בספרו אוצר החיים (פר' קדושים) שכותב בתוך דבריו בביאור
מצות ואהבת לרעך כמוך: שפירוש הפסוק, ואהבת לרעך, וכמו
שאתה תתנהג עם רעך באהבה ואחרות, "כמוך אני ה'" שאני ה'
אהיה כמוך, והוא בסוד ה' צלך שנתבאר בדברי מרן אלקי הבעש"ט
שכמו שאדם מתנהג למטה עם חבירו וריעו באהבה ובמידות טובות
וכך יתנהג עמו מלך עליון, וכמו הצל שכל תנועה שאדם עושה כך
עושה הצל כנגדו, כן הוא יתברך עם האדם. וזהו "ואהבת לרעך"
כי "כמוך אני ה'" להתנהג גם עמך באהבה וכל טוב.

ניגון ט'

מלוך על כל העולם כולו בכבודך

בקשתינו המהורה למען כבוד שמו יתברך
ובעצם כל מה שיהודי מבקש הוא חלק מכבוד
מלכות שמים

אותיות מחימות:

מלך על כל העולם כולו בכבודך
והנשא על כל הארץ ביקרך
והופע בהדר גאון עזך
על כל יושבי תבל ארצך
יודע כל פעול כי אתה פעלתו
ויבין כל יציר כי אתה יצרתו

הנה ימים באים. הימים הקדושים והנוראים, בהם עומדים
ומתעטפים אנו בתפלה לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה,
ממעקים אנו קוראים אל ה' ומתפללים למען יתגדל ויתקדש שמו
רבה, מבקשים ומתחננים אנו על מלכות שמים ועל כבודו יתברך
בעולם. נייתי ספר וניחזי בלשון קדשו של הרה"ק בעל שם משמאל
מסאכטשוב זי"ע (ר"ה שנת תרע"ח) שמשתפך בקולמסו בתוך דבריו
הקדושים כדלהלן:

דבר הבנין של כנסת ישראל הוא מחמת ההכנעה והביטול
להשי"ת עד שאין להם מחשבה ותפלה לטובת עצמם כלל
רק עבור כבוד שמו יתברך שמו, שעל זה סובבות הולכות כל
התפלות, ובכן תן פחדך, מלוך על כל העולם כולו בכבודך, ומה

שמתפללין זכרנו לחיים אומרים ג"כ "למענך אלקים חיים" היינו למען יצמח מזה כבוד שמים.

וַעֲלֵ כן כמו שאמרו ז"ל (ברכות ז.) בשכר ויסתר משה פניו וכו' מהביט וגו' זכה לותמונת ה' יביט, וכן בזכות הביטול שישראל מבטלין עצמותם זוכין לבנין במוחין שלמים ומחשבות טהורות, וזה (ר"ה ט"ז:) כל שנה שרשה בתחילתה מתעשרת בסופה, ואין עשיר אלא בדעת כמו שאמרו ז"ל (נדרים מ"א.) אין עני אלא בדעה, ובדעת נכללות כל מיני השפעות, כאמרם ז"ל (ויק"ר פ"ח) דעה קנית מה חסרת, ואפילו השפעות גשמיות נמי נכללות בדעת כמ"ש (משלי כ"ד) ובדעת חדרים ימלאו... עיי"ש בעומק דבריו הקדושים.

אֲחֵי ורעיי היקרים, בינו נא והתבוננו בגוילין נשרפים ואותיות פורחות באויר, בין בתרי ספר הקדוש "אש קודש" אשר כשמו כן הוא, אש של קדושה וטהרה מתוך מסירות נפש צרופה, משנת קדשו של הרה"ק רבי קלונימוס קלמיש מפיאסעצנא הי"ד זי"ע שהשמיע לקהל עדת צאן מרעיתו בתוככי געמא ווארשא באמצע שנות הזעם והחורבן במלחמת העולם השניה והנוראה. באותם ימים טרופים, באחד מימי ראש השנה, נשמעת קולו בקודש של הרה"ק מפיאסעצנא השואג כארי מנהמת לבו המהור, כפי שהעלה את דיבוריו אחר כך על הכתב, וזה לשון קדשו:

וּמֵאֹד צריכים לעורר את היראת שמים בימים אלו, כי היראה בעצמה קבלת עול מלכותו יתברך עלינו הוא, כל צעקות ישראל בימים אלו התגלות מלכותו וקבלת מלכותו יתברך עלינו הוא, אפילו הבקשות על צרכויותינו גם כן מן התגלות מלכותו וקילום הוא, שנתגלה לנו מלכותו יתברך ומקבלים את מלכותו עלינו ושבים אליו, וגם מבקשים ממנו שיספיק לנו את צרכויותינו, כי מי הוא אשר יספיק את צרכויותיו של עמו ועבדיו אם לא הוא יתברך מלך

מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, והוא בעצמו הקילום שמכירים ומקבלים עלינו את מלכותו.

וזה הסימן לאדם אם מתפחד ביראה בימים אלו, וכשמביט בקרבו, אינו מצדיק את עצמו רק אדרבה גם כל חטא קטן, גדול בעיניו, ומצטער וכועס על עצמו, הוי נגדו יתברך חטאתי, ואיך אני ממליך אותו יתברך עלי. ולא עוד אלא דומה לו שגם על כל השנה מקבל הוא עתה יראת שמים ואימת המלכות, אז גם כל צעקותיו שצועק אפילו על צרכיותיו, קבלת עול מלכות שמים הוא וקילום אליו יתברך, אדרבה בימים אלו צועק על צרכיותו יותר מאשר בכל השנה.

מישל לבן מלך שנשבה בין פוחזים וריקים שמענים אותו, והרגיש פתאום שהמלך קרוב אליו, התחיל לצעוק בקולות מרים מאוד "הושיעני אבי, הושיעני מלכי", מפני שהרגיש שהמלך בא עתה אל מקום הקרוב לו. נמצא שצעקתו היתירה סימן התגלות המלך הוא.

גם תוספת שבירת לבו של ישראל על צרותיו, צרות אוהביו וצרות כלל ישראל, סימן של הרגשת התגלות מלכות שמים הוא. אבל זה הכל אם בעיקר יראתו אליו יתברך התחזקה, ותשוקתו להמליך אותו יתברך נתגברה.

הנה גם בכל השנה שבים בתשובה כל אחד לפי מדרגתו, וגם בכל יום מתפללים על חיים בריאות ופרנסה, ובמה מתייחד יומו דראש השנה, "בקולות", כלומר לא לבד בשעה שתוקעין בשופר, רק בכלל בחריפות של התשובה, וחריפות גם של הבקשות על הפרנסה, וכל זה מפני הרגשת נפשותינו את אבינו מלכנו שנתגלה לנו, ובנוכח לעיל כמו בן המלך שבשעה זו שמרגיש את אביו מלכו קרוב לו שצועק בכל לבו וכחו לא כפי שמבקש בכל השנה, כך צריכה להיות גם בקשתנו בראש השנה. יש לנו תקיעות

שופר אבל כל התפילות וכל יום ההוא מתיחד בהקולות וחזקת הצעקות, והוא גם סימן של הכרת התגלות מלכותו יתברך וקבלת עול מלכות שמים. מי שתפילותיו בימים אלו הם רק כבכל השנה, אף אם מרבה בפיוטים, מכל מקום כיון שלא בהתעוררות יתירה ולא ברעש הם, סימן הוא שאינו מכיר את אביו שנתגלה, מה שאין כן כשתפילותיו בהתעוררות יתירה וברעש סימן שמכיר הוא את אביו כי נתגלה ומקבל עליו עול מלכות שמים...

גופותיהם הטהורות של הרה"ק מפיאסעצנא הי"ד ואתו עמו אלפי יהודים שעלו ונתעלו במעלות קדושים וטהורים, נהרגו נעקדו ונשרפו על מוקדה על קדושת שמו יתברך, אך דבריו הקדושים חיים וקיימים לנגד עינינו שכל דבר הוא חלק ממלכות שמים, וכלולים בבקשה נשגבה ונפלאה זו "מלוך על כל העולם כולו בכבודך".

ניגון י'

כאילו קיימתי בכל פרטיה ודקדוקיה

השתוקקות של איש היהודי לעבוד את
השי"ת בשלימות
העבודה שלנו היא כטיפה מן הים ובקשתינו שיהא
נחשב כדבר השלם

אותיות מחכימות:

"כאילו קיימתי בכל פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה"

איך זויס אז די תורה איז אזוי טיף און בדייט
איך זויס מיינ עבודה איז נאר כטפה מן הים.

אבער די געגועים זענען אזוי גרויס

כאילו קיימתי,

הלואי הלואי

כוונתי בכל כוונותיה.

זאל דעס געדעכנט ווערן

כאילו קיימתי בכל פרטיה

ודקדוקיה וכוונותיה.

הן ידוע מפי ספרים וסופרים גודל מעלת התשוקה והרצון לעבודת
השי"ת, וכמה חשוב ומקובל ומרוצה לפניו יתברך כאשר נכספה
וגם כלתה נפשו של איש מישראל להתקרב אל בוראו ולשרתו
באמת ובתמים ובלב שלם. וכאשר האדם משתוקק אל ה' מתוך
השתוקקות ורעותא דלבא הרי אין לך דבר העומד בפני הרצון, ועל
ידה יזכה לפתוח כל השערים ולגשת ולבוא אל הקודש.

בא וראה לשון קדשו של הישמח ישראל (קדושים אות ה) "והאדם צריך לידע שכל עבודתו הוא רק שיהיה מוכן ומזומן לקבל כח הקדושה דלעילא, ויכסוף וישתוקק שימלא ה' משאלתו וישלח לו עזרו מקודש, והקב"ה החוקר לב ובוהן כליות מבין ומביט בפנימיות לבו ובהכנתו, שיודע שכל זה הוא רק הכנה והזמנה וצמאה נפשו אל ה' שימלא שובע אסמו לנפוח בו רשפי אש שלחבת קה, שזה הוא גמר המהרה והקדושה להשלמת הנפש, אזי זוכה להעזר מקודש ונפש רעבה ממלא טוב".

נפלאים המה דברי קדשו של הרה"ק בעל שם משמואל **מסאכטשוב** זי"ע (בהגדש"פ, וראה מעין זה בדבריו לפר' כי תשא שנת עת"ר) עה"פ מקימי מעפר דל מאשפות ידים אביון, וזה לשון קדשו הנפלא:

איתא במדרש "כל דל ואביון שבספר תהלים, בישראל הכתוב מדבר", אם כן יש להבין, מי המה ה"נדיבים נדיבי עמו", שהרי ישראל בכללם הם הם הנקראים דל ואביון. ונראה דהנה בש"ס (חגיגה ג) דרש רבא מה דכתיב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, בתו של אברהם אבינו שנקרא נדיב וכו' שהיה תחילה לגרים. ואיתא בספרים הקדושים שכל האבות נקראים 'נדיבים'. לפי"ז הבטחה היא לכלל ישראל שלעתיד יקימם מעפר ומאשפות, דהיינו מצב שבתכלית השפלות, מגושם ומזוהם, עד שיושיבום עם אברהם אבינו ויתר האבות בישיבה אחת. ונראה שזה נמשך מפאת שיש בהם 'מדת התשוקה' לאביהם שבשמים, וזהו הלשון "אביון" שפירש"י תאב לכל טובה. ובידוע שבמידה שאדם מורגל בעולם הזה אותה מידה דבוקה בנפש אף אחר הפרדה מגווייתה, וע"כ בישראל בשביל שנקראין אביון, שמשתוקקין לאתמשיך לעילא, כך מידתם נמי בההוא עלמא שמשתוקקים תמיד יותר ויותר לסלקא בדרגין

עלאין (לעלות במדרגות עליונות) דרגא בתר דרגא, עד שזוכים לישב בשיבת האבות.

"וזה לימוד גדול לכל איש, שישגיח היטב על התשוקה שלו, ולא יניחה לההרגל ולהאהבה המוסתרת בלב ישראל, שזוהי יתר גדולה שהכל תלוי בה, ויקבע שעות לעצמו להתבונן בה, עד שיקנה בעצמו מדת התשוקה, בכל יום יותר ויותר. כ"ק אבי אדמו"ר [האבני נור] וצללה"ה הגיד לי ביחוד בענין זה, למען סור משאול מטה, שאיש שיש בו תשוקה דהקדושה הנני ערב לו שלא יראה פני גיהנם, ואם יובא שמה יעוף עד מהרה משם כחץ מקשת, עכד"ק ז"ל".

ממשיך ומוסיף עליו בנו השם משמואל זי"ע: הנה הוא וצללה"ה דיבר למען סור משאול מטה, ובמקרא דהלל הנ"ל מפורש עוד יותר, שזה מועיל לעליות גדולות עד מאד. על כן כל ערום יעשה בדעת להרגיל את עצמו בתשוקה זו. הגם שזו סגולה טמונה בלימוד התורה, וכברש"י בפסוק והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום, מ"מ בדורות האחרונים שהדעת מעוטה והלבבות אטומים צריכים לזכור זה ולהתעורר בפועל, שמענה ואתה דע לו, עכד"ק של השם משמואל.

וכה פירש הרה"ק בעל יסוד העבודה מסלאנים זי"ע את הפסוק בריש פרשת נשא, "כל הבא לצבא צבא לעבוד עבודה באוהל מועד", מצינו בלשון הגמרא 'צבא' מלשון 'רצון', והיינו זה שבא רק "וועלן וועלן" שרוצה שיהיה לו רצון לעבוד עבודה...

ביתר אריכות ובטוב טעם מבואר הדבר בספר עמרה לראש צדיק (להרה"ק רבי יעקב צבי מפאריסוב זי"ע, במדור הליקוטים) בשם הרה"ק רבי ירחמיאל מפרשיסחא זי"ע שדקדק מדוע שם בפרשת נשא בעבודת בני קהת ובני מררי כתוב "כל הבא לצבא", ובבני גרשון כתוב "לצבא צבא". ומפרש, דהנה מיום שברא הקב"ה את עולמו עדיין לא היה מי שיעבוד אותו ית"ש, כי לרוב גדולתו

אין אנו מספיקים להודות לו על אחת מאלף, וכל הצדיקים שהיו בעולם לא היה להם רק 'רצון' לעבודת השי"ת, וכל הצדיק היותר גדול מחבירו היינו שהיה לו יותר רצון. ויש צדיקים שהרצון שלהם אינו נקרא בשם רצון לעבוד להשי"ת, רק "שיש להם רצון שיהיה להם רצון" לעבודת השי"ת. והנה צבא הוא לשון רצון, לכן בבני קהת ובבני מררי כתוב כל הבא לצבא, מחמה שהם היו במדרגה הגדולה שהיה להם רצון לעבוד להשי"ת. אבל בני גרשון היו במדרגה קטנה מהם, לכן כתוב בהם "כל הבא לצבא צבא" היינו שלא היה להם רק רצון שיהיה להם רצון, והם היו ג"כ בכלל עובדי השי"ת. ובנו הרה"ק רבי נתן דוד משידלאווצא זי"ע אמר בשם זקינו היהודי הק' מפרשיסחא זי"ע שלא דוקא "רצון שיהיה לו רצון" בלבד, אלא אפילו מי שאין לו רק "רצון שיהיה לו רצון שיהיה לו רצון" עד עשרים פעמים רצון, ג"כ נקרא בשם עובד השי"ת, ע"כ.

ואמר על כך הרה"ק מפאריסוב זי"ע: "ולִי נראה שלא דוקא עד עשרים פעמים רצון, רק שזהו דבר שאין לו שיעור כמה פעמים רצון, והכל נקרא בשם עובד השי"ת..."

נסיים דברינו בזיקוקין דנורא ממשנתו המהורה של הרה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע בליקוטי מוהר"ן (קמא ל"א) במעלת וענין ההשתוקקות והכסופין של נפש יהודי, וזה לשון קדשו: ועקר התהוות הנפש, הוא על ידי ההשתוקקות והכסופין של איש ישראל אחר השי"ת, כל אחד לפי מדרגתו שהוא נכסף ומשתוקק ומתגעגע להגיע אל מדרגה למעלה ממנה, על ידי הכסופין אלו נעשה נפש. כמו שכתוב (תהלים פ"ד) "נכספה וגם כלתה נפשי", הינו מה שאני נכסף וכלה אחר השי"ת, מזה בעצמו נעשה נפשי. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (ביצה ט"ז.) "וינפש, כיון ששבת וי אבדה נפש", היינו שבתחלת השבת שצריך לקבל נפש יתירה אנו זוכרין מאבדת הנפש בחול, ואומרים "וינפש", וי אבדה נפש, ומתחילין להתגעגע אחריה, ועל ידי זה בעצמו שאנו מתגעגעין אחר הנפש מזה בעצמו נתהווה הנפש היתרה.

וְזֶה, בחינת (שיר השירים א') "נקדות הכסף", הינו שעל ידי הכסופין נעשין הנקדות, שהם בחינת נפש. היינו שעל ידי מה שהוא נכסף ומשתוקק לדבר, אם לטוב או לרע ח"ו, אזי לפי הכסופין נעשו נקדות, ונצטיירין האותיות שבתוך הדבר שהוא נכסף. כי כל דבר יש לו אותיות, אך שהאותיות בעצמן הם כגלם, ואין להם שום ציור בלי נקדות. ולפי הכסופין וההשתוקקות של האדם, כך נצטיירין האותיות על ידי הנקדות שהם בחינת נפש שמקבלין על ידי הכסופין... עיי"ש בדבריו הקדושים.

ניגון י"א

משנכנס אדר מרבים בשמחה

עבודת וסגולת חודש אדר להרבות בשמחה
וגודל ענינה כל השנה להרבות כח הקדושה על
ידי שמחה

אותיות מחכימות:

"משנכנס אדר מרבין בשמחה"
השם יתברך דינט מען מיט שמחה,
שוועדיקייטן פארטרייבט מען מיט שמחה,
א יוד דארף זיין אייביג בשמחה,
מצוה גדולה להיות בשמחה.

אה, התענוג החיוך והשמחה שעולים על פנינו כשרק נזכרים מימי
השמחה של חודש אדר וימי הפורים, והימים האלה נזכרים
ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר.
וכנודע מה שאמרו ז"ל שכל המועדים יהיו בטלים אך ימי הפורים
אינם נבטלים, כמו שאנו אומרים ביוצר לפרשת זכור איתא ומקור
הדבר במדרש.

ראה בספר תורת אמת להרה"ק רבי יהודה לייב איגר
מליובלין זי"ע שכותב: כל חודש אדר נתעורר למעלה
תשוקה לישראל, והוא זמן ריצוי שיוכל להתעלות הארת פניו יתברך
אלינו. וכמשל הבן שסרח על אביו, עד שגרם שאביו הסתיר פניו
מאתו, ולאחר שנתרצה האב ומראה לו פנים שוחקת, אז גם הבן
יערב לבו וישא פניו אל אביו. וכן עתה בחודש אדר הוא זמן ריצוי,

ובכן צריך איש ישראל להתעורר בלבו תשוקה בוערת להתנדב כל עצמו וחיותו והונו להשי"ת, שישתוקק מאוד שנוכה לעבוד לפניו יתברך שמו בכל לב ונפש, עכל"ק.

מענין לענין, שה כ"ק אדמו"ר רבי יצחק מאמישינאוו זצ"ל לפרש ענין השמחה בחודש אדר, דהנה איתא בספר **התניא** (פכ"ו) דשמחה הוא מכח הנפש ועצבות הוא מכח הגוף, ובפורים העבודה הוא להגביר הצורה על החומר וזה אי אפשר לבוא בפעם אחת, ולכן משנכנס אדר כבר צריכין להרבות בשמחה. וכבר אמר הרה"ק רבי יצחק מווארקא זי"ע דלשון 'מרבין' הוא לשון חינוך, שכן על הפסוק (שמות כ"ח) "ומשחת אותם" מתרגם התרגום "ותרכי", ורצה לומר שמחנך עצמו מעט מעט כדי שיהיה בשמחה שלימה בפורים, כי אז יש חיוב לבסומא, ואם מבסם את עצמו תיכף מה יוסיף בפורים.

ובעת הזאת הוא שעת הכושר לעבוד על מדת שמחה ביתר שאת, כיון שבשמים משפיעים הרבה שמחה לעולם בחודש אדר. וזה רמזו לנו חז"ל במה שאמרו משנכנס אדר "מרבין" בשמחה ולא אמרו לשון כגון 'צריך להיות בשמחה' או 'שמחים' וכדומה, רק משמע שכן הוא הדבר בפועל שמשנכנס אדר אז בשמים מרבין בשמחה ומשפיעים הרבה שמחה לעולם. (אמרי קודש אמשינאוו)

ובספה"ק ישמח ישראל^א (לד"ח אדר) מביא בתוך הדברים: איתא במסכת תענית (כ"ט.) משנכנס אדר מרבין בשמחה, וענין השמחה הוא לשמח בה' במה שזכינו להיות מחלקו ונחלתו, כדכתיב (דברים ל"ב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. וכדברי המדרש (שהש"ר א' ג') "דבר אחר נגילה ונשמחה כך, רבי אבין פתח זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו, אמר רבי אבין אין אנו יודעין במה לשמוח אם ביום אם בהקב"ה, בא שלמה ופירש נגילה ונשמחה כך בהקב"ה..."

בשם משמואל (תבוא עת"ר) מביא מה שאמר הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע הפירוש משנכנס אדר מרבין בשמחה, היינו שמרבים הסטרא דקדושה ע"י השמחה, ואב ממעטין בשמחה פי' שממעטין הסטרא אחרא ע"י השמחה. ולפי זה יש לומר ג"כ בכל ענין ששייכת בו גם שמחה גשמית צריכין שמחה, וע"י השמחה משפילין את כח הגשמי שלו ששרשו בסט"א, עד שתשאר רק המצוה לבדה מטהרה בלי תערובת... עיי"ש.

במקום אחר מבאר השם משמואל (פר' פקודי ושקלים) שחודש אדר מכין את הלבבות לחודש ניסן, וכמו שמבאר במתק לשון קדשו: והנה כמו בחודש תשרי, קודם אתערותא דלתתא צריך שתקדם לה אתערותא דלעילא, כן הוא בניסן שלאתערותא דלתתא באהבה צריך שתקדם לה אתערותא דלעילא והוא חודש אדר, והוא מלשון 'חזק' מלשון מים 'אדירים'. והנה הוא להיפוך מאלול שהוא מלשון 'אליל' שהוראתו אפס ואין, שהוא כניעת הנפש, והוראת לשון אדר הוא חזק, והגבהת הלב בדרכי ה' ונקרא בל"א "קוראוש" וחשיבות בעיני עצמו באשר שרשו שורש ישראל רם ונשא וגבה מאד, וזה נותנין מן השמים בלב ישראל בחודש אדר. והיינו הק' שהגיד כ"ק אבי אדמו"ר [האבני נזר] זצלה"ה שכמו שאלול הוא קודם תשרי, היינו שמכין את הלבבות לעבודת חודש תשרי, כן אדר מכין את הלבבות לעבודת חודש ניסן, ע"כ.

ובכן הבה נקיים "א גאנין יאר פרייליך" ולא לחכות על חודש אדר בלבד להכניס את השמחה בלבבות, אלא בסתם יום חול, יהיה אימתי שיהיה במשך השנה, לאמיר זיך דערמאנען פון חודש אדר, חזק חזק ונתחזק בשמחה ה'אדירה' של חודש אדר ולהרבות כח הקדושה על ידי השמחה. בואו ונשיר עכשיו גם יחד, משנכנס אדר מרבים בשמחה...

ניגון י"ב

לבלתי ידח ממנו נדח

הקב"ה חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח
והוא מתחנן ומבקש מאיש היהודי ואומר לו הנני
מחכה עליך

אותיות מחימות:

"הקדוש ברוך הוא
חושב מחשבות
לבל ידח ממנו נדח"
פאל נישט אוזעק
זויל איל זויל דיר,
לזיף נישט אוזעק
לזיף נאר צו מיר,
איך ווארט איך ווארט
איך בענק איך בענק
נאר פאר דיר אליין,
מיין טייעד קינד
קום צו מיר אהיים.

הן ידוע לנו הדבר היטב כמבואר בכל כתבי הקודש שקודשא בריך
הוא חושב מחשבות על ישראל לבלתי ידח ממנו נדח, אף
במצב השפל והגרוע יותר אין הקב"ה מוותר על אף איש מ ישראל,
אלא על כל אחד מהם הוא חושב מחשבות כביכול, ומושיט לו יד
עזרה לבל יאבד ויתרחק ממקור החיים ח"ו.

נפתח בלשון קדשו של ספה"ק ישמח ישראל^א (שמוני עצרת אות ל"ז) שכותב בתוך דבריו הקדושים: **דידוע שיש מקור הרחמים רבים למעלה מתפיסת הנבראים, ולמעלה מהמערכת ומהמדות...** וזה אף מי שהוא בשפל המצב בחינת פגרים בלא גידין ועצמות רח"ל, שעבר על הרמ"ח עשין ושם"ה לאווין, עם כל זה לא יסוג לבו אחור ויט אשורו מני ארחו ויאמר נואש, רק יאמין ברחמנות הבורא ב"ה הבלתי בעל תכלית כי הוא כל יכול, ומאשפות דלותו ירוממו, ובאמונתו ימשיך חיות ממקור חיות אמת.

וזהו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים קט"ז) **שובי נפשי למנוחיכי, אמרתי לנפשי שתהיה במנוחה, כי ה' גמל עליכי, אף שהייתי בבחינת מת, עם כל זה חלץ ה' את נפשי ממות ואת עיני מן דמעה ואת רגלי מדחי, כי חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח. האמנתי כי אדבר אני עניתי מאוד, ר"ל כל זה היה לי משום שכאשר הייתי מעונה ומלוחץ ובשפל המצב האמנתי ברוממות ה' שיש עוד מקור הרחמים למעלה מהעולם, בבחינת לפני ה', וזהו אתהלך לפני ה' בארצות החיים...**

ובמקום אחר (ר"ח כסלו) כותב הישמח ישראל ישמח טללי תחיה על עצמותינו היבשות: ובאמת בתוקף חשבת הגלות אין עצה אחרת רק להאמין באמונה פשוטה ושלימה בבחי' ואמונתך בלילות, להאמין ברחמנותו שמרחם על כל נפשות ישראל לבלתי ידח ממנו נדח, ומאשפות דלותינו ירוממנו. וכמאמר הכתוב (מיכה ז') **כי אשב בחושך ה' אור לי, שמאמין אני בהחשכות שיאיר לי ה', וע"י האמונה זוכה לישועה, והיינו שע"י האמונה זוכה לטהר המוח, כי אמונה וחכמה ממקום אחד יהלכו, וחכמה איהו מוחא, ע"י שמאמין באמונה פשוטה ממילא מתקן גם פגם חמור שבא מהמוח... עיין בפנים דברי קדשו.**

בספר מי השי"ח ממשנתו של הרה"ק רבי מרדכי יוסף מאיזביצא זי"ע מובא רעיון עמוק. בפרשת נשא מצינו בתורה מצות השבת גזל הגר. מדובר שם ביהודי שגזל ממון מגר צדק, וכאשר תבע הגר את כספו, כפר הלה ונשבע לשקר שאין הממון תחת ידו. בינתיים מת הגר, ועכשיו בא להודות על חטאו על שנשבע לשקר ורוצה להתכפר. והנה אם היה הגזל איזה איש מישראל, בודאי יש לו יורשים, אם אין לו בנים הרי יש לו אחים, ואם אין לו אחים יש לו דודים או שאר קרובים הנחשבים כיוורשים מדין תורה, ולכן יכול להשיב את הכסף אליהם. אך כאשר הגזל הוא גר שלא היו לו בנים ביהדותו, נמצא שאין לו אף יורש בעולם, כי גר שנתגייר כקמץ שגולד דמי, ולמי ישוב את הכסף לכפר על חטאו הגדול. חטא זה נראה בעינינו כקשה ביותר לתקן, שהרי אין למי להחזיר את הכסף, ואולי יאבד הלה בחטאו ח"ו ואין לו תקנה כלל וכלל.

אומרת לנו התורה הקדושה שעל הגזלן להשיב את הממון לכהנים העובדים עבודתם במקדש, ויש תקנה לאחריתו, כאשר יקבלו הכהנים את הכסף הגזול, קרן וחומש, וגם יקריב קרבן אשם, בזה יכופר לו על חטאו. ודבר זה לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא, שידע לו איש יהודי כי תמיד יש תקנה על ידי תשובה, על כל חטא ועל כל מצב שיהיה, אף כשנראה שאפסה כל תקנה ח"ו, הקב"ה מחפש ומכין את הדרך חזרה. ולכן אף על אלו העבירות החמורות שנאמרה עליהם שאין התשובה מועלת ח"ו, תמיד יש דרך ותיקון על ידי תשובה.

ובדברי הרה"ק מאיזביצא זי"ע בקצרה, "ענין גזל הגר מורה על חטא שנראה בעיני בני אדם שאין תשובה מועיל כמו שאיתא בזוהר הקדוש, ומלמד הכתוב כאן שאין לך דבר שעומד בפני התשובה ויש להשי"ח עצות לבל ירח ממנו נדח, וכמו שגזל הגר ג"כ נראה לעין שאין כאן שום תקנה..."

וכמים קרים על נפש עייפה הם דברי ספר לִיקוּטֵי הַלְכוֹת
(או"ח, ברכת הריח והודאה ה"ד) וזה לשון קדשו: וזהו בחינת
כל הירידות והנפילות העוברים על כל אחד מישראל לפי בחינתו
ומדרגתו עד שיש הרבה שנפלו עד עמקי תהום תחתיות, אשר
נדמה להם כי אפס תקוה ח"ו, בפרט עכשו בסוף הגלות באחרית
הימים האלה בעקבא דמשיחא כאשר יודע כל אחד בנפשו נגעי
לבבו ומכאוביו. ואף על פי כן סוף כל סוף כלם יתקנו ולא יהיה
נאבד שום אחד מהם, כי השי"ת חושב מחשבות לבל ידח ממנו
נדח. כי באמת יש לפעמים שדיקא כשהאדם מגיע למקום נמוך
ורחוק מהקדשה מאד מאד, שם דיקא יתעורר בהתעוררות גדול
להשם יתברך, עכל"ק.

ניגון י"ג

הדבר היה כדאי

אוי האט זיך מיר געלוינט!
היה שוה וכדאי לחכות וממר יצא מתוק

אותיות מחכימות:

זיין איך מיר אליין און זינג
אין א צייט וואס גייט נישט גרינג,
פון מיין הארץ די אמת שווימט ארויף
עלמא דאתי קומט דרך דאך
אזעקגיין וועט דער גלות יאך
די פונטעלע אמונה וועק איך אויף.

ואמר ביום ההוא
הנה הנה הנה הוא
אלקינו זה קוינו לו,
ווען די ישועה וועט געשען
התגלות כבוד שמים זעהן
וועל איך דעמאלטס זינגען אזוי,
"אוי האט זיך מיר געלוינט
אוי האב איך פארדינט".

אחי היקר! לפעמים כאשר עובר על האדם תקופה קשה ח"ו על ידי איזה צרה וצוקה או עגמת נפש, מתעצב הוא אל לבו, ונדמה לו כי הוא שרוי בחושך ואפילה, עיניו נשואות לשמים ומצפה לישועה שתבוא. אך כבר הורו לנו רבותינו הקדושים מאורי החסידות, כי על האדם להתחזק ולדעת כי אף תקופת החושך, אור

הוא לו, עצם הקושי והנסיון הם לטובה ולברכה עבורו, ולכסוף אם יזכה יבחין כי הכל היה לטובתו, והדבר היה כדאי, עצם ימי הקושי והצפייה לישועה, הם עצמם היו טובה עצומה ורב תועלת עבורו.

דיבורים קדושים ומלהיבים איתא בספה"ק תולדות יעקב יוסף בפרשת ויצא (אות ב') על הפסוק ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי, וכפירוש רש"י, שאם ידעתי לא ישנתי. רצה לומר, שאח"כ הרגיש כמה טובה היה לו שפלותו שהיה מושכב לעפר, שאם ידעתי מעלתו לא היה נחשב לשינה וצער, רק היה נחשב לתענוג מופלא. איר הערט ווערטער פונעם הייליגן תולדות זי"ע? יעקב אבינו חשב שנמצא במצב של שפלות ושינה, אך אחר כך כאשר זכה לחלומו הנפלא עם הסולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, ולהתגלות השי"ת והבטחתו אליו, אמר "אם ידעתי לא ישנתי, היינו לא היה נחשב לשינה וצער, רק היה נחשב לתענוג מופלא" הייתי יודע להתחזק ולהחשיב את המצב כמצב של תענוג ושמחה. עם האט זיך געלוינט אלעם.

בענין הזה איתא בספה"ק **ייטב לב** (פר' וישלח ד"ה א"י ויאמר נסעה ונלכה) שאדם המאמין יודע כי אף דרכו וחליכתו לאיזה מקום או דבר, גם עצם הדרך יש לה תכלית וטובה בפני עצמה, ובוזו נכלל גם התקופה העובר על האדם עד לישועתו, אין זה מקרה בעלמא או ימים העוברים עליו בכדי, אלא תכלית ומטרה יש להם בפני עצמם, והכל לטובתו.

וכך מביא משמו של הרה"ק בעל קדושת לוי מבארדיטשוב זי"ע שיש שני בחינות: האחד נקרא 'עוברי' דרכים, היינו שכל מטרת לבו רק לבוא ולהגיע למחוז חפצו, ובדרך הוא רץ אחר רץ עדי יבא למקומו. והשני נקרא 'הולכי' דרכים, היינו שיודע שבכל מקום מדרך כף רגלו ה' הכין מצעדיו למען יתקן שם איזה ניצוץ

הקדוש השייך לנשמתו, וזה עיקר מהלכו, רק ששם לו השי"ת סבה למחוז חפצו, למען יסע דרך הלוכו בכל המקומות עד יגיע שמה. ובוזה פירשו (תהלים ל"ז) מה' מצעדי גבר כוננו, ואמנם האדם, ודרכו יחפץ לצורך עצמו, וראה שם מה שהאריך לפרש בזה.

ובאמת הדברים מפורשים בגמרא (גדה ל"א.) דרש רב יוסף מאי דכתיב (ישעי' י"ב) "אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני", במה הכתוב מדבר בשני בני אדם שיצאו לסחורה, ישב לו קוץ לאחד מהן (שנכנס לו קוץ בגופו, ונעשה חולה, וממילא לא היה יכול לצאת) התחיל מחרף ומגדף, לימים שמע שמבעה ספינתו של חבירו בים, התחיל מודה ומשבח וכו' והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב (תהלים ע"ב) עושה נפלאות גדולות לבדו, אפילו בעל הנס אינו מכיר בנסו, היינו שרק הקב"ה לבדו יודע מזה.

דקדוק נפלא כתב בענין זה בספר **באר משה** (אזכרוב, שמות עמ' ס"ה) על המעשה דנחום איש גמזו שהבאנו למעלה (סימן ג') דלכאורה כאשר נתבונן מעט בגופא דעובדא, הרי היה מספיק לקוות שיקרה גם והעפר שהכניסו הגויים לארגזו יהפך לאבנים טובות, וכמה גדול הפלא שה'רע' עצמו בלי שום השתנות נהיה למגן ומושיע, ודייקא בתור עפר נעשה הפלא הזה שהיה כעפרו של אברהם אבינו לכלות את השונאים, עד שהקיסר העשירו עושר גדול. אך כך היתה מידתו של נחום איש גמזו, שאמר "גם זו לטובה" שתמיד היה מאמין גם על הרע ועל הקושי שהכל לטובה (לא שבסוף יהיה טוב או שיתהפך לטוב, אלא גם 'זו' לטובה, זו בעצמה ממש) היינו שאין צורך שיתהפך לאבנים טובות, אלא גם 'העפר' כמות שהוא לטובה. וכמו שבאמת היה, שהעפר כמו שהוא היה לתועלת הרבה יותר מאבנים טובות, שאילו נהפך לאבנים טובות לא היה כ"כ חשיבות לגבי הקיסר שהרי 'כלום חסר מבית המלך', ואילו העפר הלז שפעל גדולות ונצורות חוץ לדרך הטבע, היה נעלה וחשוב מאד.

והנה איתא במדרש בפרשת מצורע (ויק"ד י"ז א') על הפסוק "ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחותכם וגו'" - הדא הוא דכתיב אך טוב לישראל", וצריכים להבין את כוונת המדרש, וכי מה טוב יש בזה בפרשת הנגעים. ומפרש על כך דבר נפלא בספר דברי ישראל (מאד"ץ) שהפירוש בזה הוא כי כאשר רואה האדם את ביתו ניתן ונהרס מפני הנגע, נדמה לו שמקבל עונש ומדת הדין מתוח עליו, אבל באמת הרי סוף מעשה במחשבה תחילה שהקב"ה הזמין לו מטמוניות (כדאיתא ברש"י שם) שע"י הירוס הבית מצאו את האוצרות שהטמינו האמוריים. וזהו כוונת המדרש, שאף בנגעי בתים הנראים כלפי חוץ כדינים ידע לו האדם כי "אך טוב לישראל" ובהכל נסתר רחמים וחסדים.

וכן מפרש בזה מה שהזכרנו לעיל את אמרם ז"ל (ברכות ס:) לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד, היינו שעל ידי שיאמר כן בפיו שדבר זה טובה היא לו, על ידי זה יפעול שבאמת יתהפך הדבר ויתגלה הטובה שיש בו. וזהו הענין בנגעי הבתים הנ"ל, שמי שהאמין באמת שהכל לטובתו, אכן נתהפך לו הנגע ונעשה 'ענג' שמצא האוצר והמטמון, ולכן כתיב בלשון הפסוק שם ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר 'כנגע' נראה לי בבית, היינו בכ"ף הדמיון שרק נראה כנגע, אבל באמת יש בו משום עונג ושמחה. אמנם למי שלא האמין ולא הצדיק עליו את הדין הרי שהנגע עמד בעינו ולא נתהפך לעונג.

וזיהו פירוש הפסוק (תהלים צ"א) לא תאונה אליך רעה, תאונה מל' מתאוננים רע, היינו שלא תתאונן להשי"ת לומר ששלח לך רעה, אלא תאמר כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, ואז 'ונגע' לא יקרב באהליך, שהרי יתהפך לעונג כאמור. וכמו"כ יתבאר הכתוב (שם ל"ד) "נצור לשונך מרע" פי' שלא תהיה כמתאונן רע באוני ה', ואז יתקיים כך "סור מרע ועשה טוב" שיסיר הרע ויתגלה הטובה שבו, עכדה"ק.

ובכן ידע האדם ויזכור להתחזק תמיד בכל עת ובכל מצב לדעת ולהאמין שהכל לטובה, אף תקופה קשה זו. ומענין לענין באותו ענין נסיים בדברי קדשו של כ"ק מרן רביה"ק מסאטמאר זי"ע (דברי יואל בלק, עמ' קי"ד) איתא ב'מדרש ילמדנו' "אמר רבי יצחק, משה אמר כי קרוב יום אידם וגו' כי קרוב אליך הדבר מאוד, ובלעם אמר אראנו ולא עתה וגו' ולא קרוב, וכן ישעי' אמר כי קרוב יום ה' וגו'" עכ"ד המדרש. ביאור הענין, שבלעם ראה בטובתן של ישראל רק לעתיד, אבל לא השיג שהבורא כל עולמים משגיח בהשגחה פרטיות על בני ישראל אף בגודל ההסתרה, אבל משה רבינו ע"ה אמר כי קרוב אליך הדבר מאוד, וכן ישעי' הנביא אמר כי קרוב יום ה', וקרובה ישועתו לבוא ובכל זמן קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת...

ניגון י"ד

אני חבצלת השרון

מעלתם של עם ישראל לעומת הגויים
ויופיים האמיתי הכולל ומתעצם נגד אומות העולם

אותיות מחכימות:

אני חבצלת השרון שושנת העמקים
כשושנה בין החוחים כן דעיתי בין הבנות
כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים

במגילת שיר השירים (ב' א') משורר שלמה המלך החכם מכל
אדם **אני חבצלת השרון**, חבצלת היא שושנה, אך לא
סתם שושנה, אלא **שושנת העמקים**, שושנה הנדילה בעמק, וכמו
שמבאר רש"י שם, ששושנת העמקים נאה משושנת ההרים, לפי
שמרטבת תמיד, שאין כח החמה שולט שם. ובכן **אנו בני ישראל**
דומים **אנו** ל**שושנה** משוכחה זו, וכפי שממשיך בכתוב הבא,
"**כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחֻחִים**" וברש"י כשושנה בין החוחים, שמנקבין אותם,
ותמיד היא עומדת בנוֹיָה ואדמימותה, "**כֵּן רָעִיתִי בֵּין הַתְּנוֹת**", הכוונה
לאומות העולם שמפתות אותה לרדוף אחריהם לזנות כמותם אחרי
אלהים אחרים, והיא עומדת באמונתה. בני ישראל נשארים תמיד
ביופים ובשלימותם לעומת אומות העולם, ואינם נגררים אחרי
הסביבה הרעה הסובבתם.

מה נמלצו לחיד דברי קדשו של ספה"ק דגל מחנה אפרים (פרשת
בלק) עה"פ כי מראש צורים אראנו וגו' הן עם לבדד ישכן
ובגוים לא יתחשב, ואלו דבריו הקדושים: יש לפרש בזה בדרך רמו

לפי עניות דעתי, ובתחלה צריך שתדע כי צרות ישראל שיש להם בגלות רחמנא ליצלן הוא מחמת כי מתערבים בגויים וילמדו מעשיהם, ומקטרג מידת הדין מה נשתנה אלו מאלו, וכן אמר הנביא ישעיהו ע"ה (ישעי כ"ז) חמה אין לי וגו' להגביר נגד מידת הדין עיין שם. והוא שמרמוז הכתוב "כי מראש צורים אראנו" צורים פירושו 'אבות', דהיינו ראשי ישראל הנקראים בשם אבות, כמו שנאמר (מ"ב ב') אבי אבי רכב ישראל וגו', וכן 'אמהות' עיי"ש שמספיקים תורה ויראה לישראל כאם הזו שמספקת לתינוק חלב מדדיה. והם "לכרד ישכון" הם מתבודדים בחדרי משכנותם וכלכביהם "ובגוים לא יתחשב" שאינם מתערבים ללמוד ממעשיהם, לכן לא יוכל מידת הדין לקטרג עליהם, כי מראש אראנו היינו מראשי הדור שאינם לומדים ממעשי הגויים, והם עם אחד כמו "הן" בלשון יוני אחד, ומתקשרים זה עם זה עם הצדיקים שבדור.

מוסיף הדגל מחנה אפרים ומפרש, "ועל דרך הלצה יש לפרש אחר ששמעתי בשם אא"ז [הבעל שם טוב הק'] זללה"ה שפעם אחת הלך למקוה בין ישמעאלים, ובחזרתו מן המקוה ירא שלא יגע בו ישמעאל, ושמע שני ישמעאלים מדברים זה עם זה אחד לחבירו "שמור עצמך שלא תגע ביהודי הטמא הזה חלילה". והוא שאמר "הן עם לכרד ישכון" ואינם מתערבים בגוים הטמאים, והוא מחמת "ובגוים לא יתחשב" שאינם חשובים בין הגויים, וזה טובתם כנ"ל.

בספר דעת משה להרה"ק רבי משה אליקים בריעה **מקאזניץ** זי"ע (עקב עה"פ ואכלת את כל העמים) איתא זול"ק: הרה"ק מורי ורבי מו"ה זושא [מהאניפאלי] זללה"ה היה מרגלא בפומא לברך כל בר ישראל בלשון הזה "תהיה בריא וחזק כמו גוי". ואמר ז"ל הפירוש, שרצונו לומר הגם שהאדם אינו כדאי לזה, מכל מקום ראוי הישראלי להיות בריא וחזק, כי הלא הגוי שאינו עושה שום מצוה והוא בריא כאולם, ומכל שכן הבר ישראל, עכ"ל.

כיוצא בכך ביאר הרבי רבי זושא זי"ע עוד את הכתוב (תהלים מ"ג) "שפטני אלקים וריבה ריבי מגוי לא חסיד", שבעולם הבא יעמיד הקב"ה נגד הרשע את הצדיק ויוכיח אותו על מעשיו הרעים מדוע לא הלכת בדרך הטוב והישר כהצדיק הזה. ועל כך ביקש דוד המלך ע"ה שפטני אלקים וריבה ריבי "מגוי" - היינו שיעמוד בדין נגדו הגוי, ואז "לא חסיד" בתמיה, וכי לא אהיה נגדו לאיש צדיק וחסיד. וכמו שאמרו ז"ל במדרש על דוד המלך שכאשר היה עומד בין צדיקים אמר "אל תבוא במשפט את עבדך", וכאשר היה בין הרשעים אמר "שפטני ה'".

בספה"ק נועם אלימלך (ליקוטי שושנה ד"ה שמעתי מקשים) מבואר כיוצא בזה על דברי חכמינו ז"ל (פסחים פ"ו.) אמר לו הקב"ה להושע בנך חטאו, והיה לו לומר בנך הם, בני חנוניך הם, בני אברהם יצחק ויעקב, גלגל רחמך עליהן, לא דיו שלא אמר כך אלא אמר לפניו רבנו של עולם כל העולם שלך הוא העבירם באומה אחרת וכו'. ומפרש הנועם אלימלך זי"ע וזל"ק "וחם ושלום לאותו צדיק שיקטרג על ישראל, ופירשו שכך היה כוונת הושע, החליפם באומה אחרת ותראה בכל אומות אם יש כיוצא בהן, והשפיל והגרוע בישראל הוא יותר טוב מטובים שבאומות, ונמצא בהסתכל בהאומות אין כח למקטרג על ישראל..."

סיפור מאלף בגודל מעלתו של כל איש מישראל, היה מספר הגה"ח רבי גד'ל אייזנער ז"ל המשגיח הרוחני בישיבת חידושי הרי"ם בארה"ק, שבצעירותו הלך פעם עם כמה אברכים בפולין לעשות תמונת פאספארט, והיה שם צלם יהודי זקן גלוי ראש רח"ל. שאלוהו האברכים האם בביתו הוא חובש כיפה, השיב לא, שאלוהו האם עושה ברכה לפני האוכל, והשיב לא, אז לחשו בינם לבין עצמם שהרי הוא ממש גוי! הצלם שמע את דבריהם ואמר להם: בהיותי חייל בצבא, כשהיה המפקד רואה אותנו עומדים

בעצלות בלי לעשות מאומה, היה גוער בנו שאנחנו "חיילים עצלים",
אבל מעולם לא אמר שאין אנחנו חיילים בכלל. כמו"כ אפשר לומר
עלי שהנני יהודי לא טוב, ואפילו גרוע, אבל אי אפשר לומר שאינני
יהודי כלל... (מסילות גר)

ניגון מ"ו

מן המיצר קראתי

שם במקום הירידה ומעומק המיצר
השי"ת מחכה לשמוע ממך

אותיות מחכימות:

מן המיצר קראתי קה ענני במרחב קה

פון טיפסטע נקודה אין מיין נשמה

שדיי איך אויס צו דיר

אין יעדע מצב אין מיין לעבן

בעט איך נאר פון דיר

די גאנצע תהילים פון דוד המלך

דעדט עד צו השם פערזענליך,

בצר לי אקרא, פון דעם פראבלעם.

פון די טיפעניש איז עד זיך מקשר

צו אונזער ליבע טאטע,

געפילן עפן איך אויף נאר פאר אים.

יא דייקא פון די צדות וזייען

געב איך ארויס מיין געשדייען,

א לב נשבר צובראכן פארטעדט

איך שטויס נישט אוועק מיין חושך, ניין!

פון דעם פלאץ קום איך צו גיין

איך בין מקבל וזייל ס'איז מיד באשעדט.

בואו והטו אוון לשיחה נעימה קדושה ועריבה, מפום ממלל רכרבן
הרה"ק רבי יחיאל, האדמו"ר הזקן מאלכסנדר זי"ע

המגלים לנו את גודל מעלת נשמת בני ישראל וקריאתה אל השי"ת אף בשפל המצב, מן המיצר קראתי קה:

בסוף פרשת שמות מצינו מענת משה רבינו ע"ה שאמר להקב"ה למה הרעתה לעם הזה וגו' ומאז באתי אל פרעה וגו' הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך. ובאמת צריכים להבין וכי לא ידע משה רבינו שכך הוא דרכו של הקב"ה המרחם את עמו וחפץ להטיב עמו, אשר בשעה שיחטא האדם ח"ו ונתחייב לו להקב"ה במעשיו וראוי הוא לעונש רח"ל, אז השי"ת ברוב רחמיו וחסדיו מביא עליו יסורים כדי לעוררו לתשובה, ועל ידי זה יודרך האדם ויזכה לתשובה ולתיקון המעשים, ויתקן את אשר חטא ועיוות. ועל דרך המבואר בזה"ק הק' (ח"ג קס"ח). "אעא דלא סלקא ביה נורא מבטשין ליה", שאם אין האור נאחז בעצים צריכים לכתשם ולהכותם עד שמתפצלים ומתרככים, וכן הוא נשמות בני ישראל שלפעמים צריכים ליסורים רח"ל כדי שיחזרו למוטב. וא"כ מה זה היה תמיהת משה רבינו ע"ה וטענתו להשי"ת "למה הרעות לעם הזה", וכי לא ידע שכלל ישראל היו משוקעים במ"ט שערי טומאה, ולכן שלח להם הקב"ה כל הרעה הזאת רק בכדי להביאם לתשובה.

מפרש הרה"ק מאלכסנדר לבאר טענתו של משה רבינו ע"ה, שכך אמר להקב"ה, אכן יש כאופן הנ"ל שהקב"ה מביא יסורים על האדם בכדי שישוב אל ה', וכן דרשו חכמינו ז"ל (ברכות ה). "כל שהקדוש ברוך הוא חפץ בו מדכאו ביסורין שנאמר וה' חפץ דכאו החלי". אולם כל זה שייך רק אצל בר דעת, האיש אשר רוח בו, שע"י היסורים יתן אל לבו לדעת מה זה ועל מה זה ולאיוזה תכלית ולמה באו עליו היסורים הללו, ובכן נותן הוא לב לשוב אל ה' וירחמנו. אולם אם האיש הזה הוא שומה ואיננו מרגיש כלל בהיסורים הללו להתעורר על ידם לתשובה, על איש כזה לכאורה לא היה בדין להביא עליו יסורים, שהרי "מאתו לא תצא הרעות" שהקב"ה הוא טוב בתכלית, ואם אין שום תועלת לטובה ע"י יסורים לא ישלחם הקב"ה.

וְלִבְךָ טַעַן מֹשֶׁה אֶל ה' "לִמָּה הִרְעַתָּה לָעַם הַזֶּה" פִּי' בְּמַצְבֶּם הַנוֹכְחִי שֶׁהֵם בְּבַחֲוִי 'עַם' הָרוּמוֹ לְמַדְרִיגָה פְּחוּתָה וְגִרּוּעָה, וְאִינֵם שְׁמַיִם עַל לִבָּם לְהִתְעוֹרֵר בְּתִשּׁוּבָה, אִ"כ לִמָּה הִרְעוּתָ לָהֶם. וְכֵן "וּמֵאֵז בָּאתִי לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הָרַע לָעַם הַזֶּה" פִּי' שֶׁרָק נִצְמַח לָהֶם רָעָה, "וְהִצַּל לֹא הִצַּלְתָּ" שֶׁלֹּא בָּא לָהֶם שׁוּם הִצָּלָה עִ"י הַקּוֹשִׁי וְהִסּוּרִים.

אך עַל זֶה בָּאָה לוֹ תִּשּׁוּבַת הַקֶּב"ה, שֶׁאָמַר לוֹ לְמֹשֶׁה, לֹא כֵן הִדְבַּר כְּדִבְרֶיךָ, כִּי אַתָּה אֵינְךָ שׁוֹמֵעַ רַק ה'קוֹל הַחִיצוֹנִי' שֶׁל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְגִדְמָה לָךְ שֶׁהֵם רַק בְּבַחֲוִי 'עַם' הַפְּחוּתָה כְּנ"ל. אֲכֵן הַקֶּב"ה שׁוֹמֵעַ קוֹל מַפְנִימִיּוֹת לִבָּבָם, מַחֲלֵק יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ פִּי' הַפֶּסֶק לְהִלֵּן בְּרִישׁ פֶּרֶשֶׁת וְאֵרָא "וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נִאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", וְלִכְאוּרָה יֵשׁ לְדַקְדָּק תִּיבַת 'וְגַם' עַל מָה קָאִי, אֲמִנֵּם אָמַר לוֹ הַקֶּב"ה לְמֹשֶׁה, מִלְּבַד הִצַּעֲקָה אֲשֶׁר אַתָּה שׁוֹמֵעַ, שׁוֹמֵעַ אֲנִי עוֹד נִאֲקָה אַחֲרַת מִמַּעַמְקֵי לִבָּבָם וּמַחֲלֵק יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּם, וְזֶהוּ 'גַּם' דִּהְיִינוּ צַעֲקָה נּוֹסֶפֶת עַל הִצַּעֲקָה הַחִיצוֹנִית, זֶה כִּבֵּר נִקְרָא "נִאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" בְּמַדְרִיגָה גְּבוּהָה וְחִשּׁוּבָה.

וּמִסִּיִּים הִרְה"ק רַבִּי יִחְיָאֵל זי"ע בְּלִשׁוֹן קִדְשׁוֹ: "וּמִזֶּה יִקַּח כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מוֹסֵר לְנַפְשׁוֹ וְאֵל יֹאמַר נֹאֵשׁ חֲלִילָה, שֶׁאִפְּלִי אִם יִדְמָה לוֹ חֲלִילָה שֶׁאִינֵנו מְרַגֵּשׁ כָּלּוֹם וְאִינֵנו מִתְעוֹרֵר לְתִשּׁוּבָה, אוֹלָם פְּנִימִיּוֹת וּמַעַמְקֵי לִבָּבָם וּנְפִשׁוֹ חוֹשֵׁק וְכוּסֵּף תְּמִיד לְמָקוֹם מַחְצִבְתָּה וְנִתְפַּעֵל בְּתִשּׁוּבָה, וְלִכֵּן מַחֲוִיב כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כָּל אֲשֶׁר בִּכְחוֹ לַעֲבֹדֶת הַשֵּׁי"ת, וְלַחְזֹק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי הַתְּחַזְקוֹת לְבִלְ לַהֲתִיּאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ" וּדְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים הֵמָּה מְלִיצָה יִשְׂרָה עֹבֵר כָּלל יִשְׂרָאֵל. (מוֹכָא בִּישְׁמַח יִשְׂרָאֵל פֶּר' וְאֵרָא)

מָה נֹאווּ וּמָה נַעֲמּוּ דְבָרֵי בְּנֵי הִרְה"ק בַּעַל יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל זי"ע (פֶּסֶח אוֹת צ"ט) עַל מָה שֶׁאֵנוֹ אוֹמְרִים בַּהֲגֵדָה שֶׁל פֶּסֶח, בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חַיִּיב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עֲצָמוֹ כְּאִילוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. "הִנֵּה הַמְּגִיד מַחְזֵק נֶפֶשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, אֵף שֶׁהוּא בְּשֶׁפֶל הַמִּצַּב

מאוד, עם כל זה בל יאמר נואש, כי אין הקב"ה פוסל תפילת כל בריה, וכמו שאנו אומרים (בשמו"ע) כי אתה שומע תפילת כל פה, כי במצרים שהיו משוקעים כל כך, עכ"ז היה במחונם חזק בה' הרחמן, ויצעקו אל ה' בצר להם והוא יענם. וזהו כאילו הוא יצא ממצרים, כי אין אנחנו גרועים ח"ו יותר מיוצאי מצרים, ותקותנו ובטחוננו חזק שנוכה במהרה גם כן לגאולה שלימה" עכל"ק.

בספר עשר קדושות מביא המחבר דבר נחמד משמו של הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע ששמעו ממנו ז"ל פעם אחד אמר בדרך צחות על אמרינו בתפלת שמונה עשרה "כי אתה שומע תפלת כל פה" בפ"א רפויה, רומז שאפילו התפלות היוצאים מאדם הנמאס על ידי לכלוכי עוונותיו, אשר דבר המאוס קורין העולם בלשון 'פֶּעַ', והיינו שגם תפלה זו שומע הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו עליו, ודפח"ח.

בספר מבשר טוב ל"כ"ק אדמו"ר מביא זצ"ל מביא ראיה לכך, שאף תפלת השפל ביותר מתקבלת ברצון, מדברי הגמרא במסכת ברכות (דף ס"ג.) על פי גירסת העין יעקב, "אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי גנב אפום מחתרתא, רחמנא קרי" שהגנב בעומדו לפני כניסתו למחתרת כדי לגנוב, קורא אל ה' ומתפלל אליו, הרי דאפילו תפילת גנב שם 'תפילה' עליה ושייך בה ענין קריאה להשי"ת.

בספר בית תפלה השלם להגה"ק בעל פלא יועץ זי"ע, כתב לפרש כעין זה כוונת הדברים מה שאנו אומרים בתפלתנו "כי מעולם קוינו לך", היינו אף על פי שאין אנו טובים, מכל מקום זכותנו היא שמעולם קוינו לך (תמיד בכל מצב) כי אפילו גנב אפום מחתרתא רחמנא בעי ומצפה לישועת ה'...

ונוראים דבריו של הרה"ק המגיד מטרסק זי"ע בספר מגן אברהם על מה שנאמר בריש פרשת בלק וירא בלק בן צפור וגו' ויגר מואב מפני העם מאד וגו'. ואלו דבריו הקדושים

ז"ל: הענין מה שבלק חרד כל כך מפני בני ישראל עד ששלח אחרי בלעם, זה מרומז בהכתוב גופא "וירא בלק" מה ראה "את כל אשר עשה ישראל לאמרי" הוא לשון "אמירה" ודיבור, היינו מה שישאל עושים באמרי ודיבורי פיהם בתורה ותפלה, ולכן "ויגר מואב מפני העם" עם הוא לשון קרירות, מלשון גחלים עוממות, היינו גם מאותם שנתקדשו מדרכי עבודת השי"ת יראו ופחדו. וכמו שאמר אבא מארי זצוקללה"ה [הרה"ק המגיד מטשערנאביל זי"ע] בשם הבעש"ט זצוקללה"ה, שגם זה האיש המוטד בעסק כל היום בשווקים וברחובות, וכמעט ששוכח שיש בורא עולם, רק בעת שמגיע זמן תפלת מנחה עולה על זכרוננו שהגיע זמן התפלה, וגונח ונאנח בלבו בהתבוננות האיך שפנה כל היום בהבלי העולם, והוא רץ לסימטא אחת מן הצד ומתפלל מנחה, הגם שאינו יודע כלל מה הוא מדבר, עם כל זה גם זה חשוב ויקר מאד לפני הבורא ב"ה, והאנחה שלו בוקעת רקיעים. ולכן יראו בלק ומואב גם מאנשים האלו, כי רב כחם מאד...

ניגון ט"ז

אתה יודע רזי עולם

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי
אני מאמין ויודע שהשי"ת יודע הכל אף כל מעמקי לבי

אותיות מחכימות: ❧

"אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי

אין דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך"

איך זויס איך זויס

איך זויס אז דו זויסט

אלעס וואס איז געווען,

איך זויס איך זויס

איך זויס אז דו זויסט

אלעס וואס וועט געשען,

איך זויס איך זויס

איך זויס אז דו זויסט

די טיפעניש פון מיין הארץ,

איך זויס איך זויס

אז אלעס דו זויסט.

צועדים אנו בחוצות ירושלים, בסימטאותיה הצרים והעתיקים של
שכונת מאה שערים, בחוץ שורר קור עז החודר לעצמות,
בפתחי וחלונות הבתים מהבהבים ומתנוצצים אורותיהם האחרונים
של נרות חנוכה. נכנסים אנו לבית מדרשו של כ"ק אדמו"ר רבי
אברהם יצחק הכהן קאהן מתולדות אהרן זי"ע ומטים אנו אזנינו
כאפרכסת, לדברות קודש מלהבות אש המחממים את הנפש, אותם
משמיע הצדיק בשלהבת אש קודש, דברי חיוזק והתרוממות נפלאים

המדברים בעד עצמם, ומובאים בספרו דברי אמונה לחנוכה (זאת חנוכה תשכ"ז) כדלהלן:

בפסוק (מיכה ז') כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, לכאורה הלא בגאולה העתידה יהיו הנסים גדולים יותר מאשר היו בזמן יציאת מצרים, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (ברכות י"ב.), ולמה אמר כימי צאתך מארץ מצרים. אלא שבמצרים הגיעו בני ישראל למ"ט שערי טומאה שלא יכלו עוד להתמהמה, ואלמלי היו נשארים עוד היו נופלים לגמרי ח"ו כמובא בכתבי האריז"ל, ולכן ברגע זה הוציא הקב"ה את ישראל ממצרים. ובוה האופן תהיה גם הגאולה העתידה, שכשיראה הקב"ה שאין ישראל יכולים לסבול יותר את הירידות והחשכות, אז ברגע זה יגאלנו וישלח לנו את משיח צדקנו. ואיתא בספה"ק דברי חיים שכן היה בזמן היוונים שהחשיכו עיניהם ולבם של ישראל והגיעו למצב כזה שאלמלי היו נשארים כך לא היה להם תקומה, לכך עשה הקב"ה בכח למעלה מגדר הטבע והצילם מידם.

ובן הוא הענין בכללות ובפרטות אצל כל אדם מישראל. וכשם שבכללות מאיר הקב"ה את עיני ישראל וגואלם כשמגיעים לדיוטא התחתונה, כך הוא בפרטות בנפש הישראלי כשמגיע למצב שאין הוא עוד יכול לשית עצות בנפשו לצאת מן החשכות, אז ברגע זה מאיר לו הקב"ה. וזהו שאמר הכתוב (שם) כי אשב בחשך ה' אור לי, והענין הוא כמו שנאמר (ישעי' נ"ז) אשכון את דכא, שאם נשבר לבו בקרבו אז שורה עליו השראת השכינה. הסטרא אחרא רוצים להתעות את האדם ולבלבלו, אבל עד כמה שיהיה האדם בשפלות אם יכאב עליו לבו על מצבו והוא צועק תמיד אל ה' שיחלצו ממנו והוא מחפש עצות איך לצאת מן הסבך ומן החשכות אז הקב"ה מאיר לו את הדעת ומשפלותו יקימהו שיוכל לצאת מן החשכות.

והקב"ה שהוא בוחן כליות ולב רואה את ההשתוקקות שיש בלבו של האדם והוא מקרב אותו אליו שיוכל לשוב אל השי"ת.

וזהו שאמר הכתוב (תהלים ל') ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי, שלאחר שהיה האדם בחשכות ובזמני נפילה וירידה הוא מודה ומשבח להקב"ה על שהרים אותו משפלותו, ולא שמחת אויבי לי אויבי הם החיצונים וכחות הרע, והשמחה שהיתה להם לא עלתה בידם. ואיך זוכים להנצל מידי היצר הרע, ע"י ה' אלקי שועתי אליך" כי כל אדם יש לו חלק אלוך ממעל ועליו לדעת שגם בתוך ההסתר לית אתר פנוי מיניה ואם צועקים אל ה' מתך פנימיות הלב ומשוועים לצאת מעומק החשכות, אז "ותרפאני" והשי"ת מרפא את הנפש. ה' העלית מן שאול נפשי חייתי מירדי בור, אפילו אם נמצא האדם בבחינת שאול עמוקה גם משם מקימו הקב"ה, וגם כשהוא חושב שהוא כבר מיורדי בור, עכ"ז כשכואב לו מצבו ואינו מזניח את עצמו בתך ההסתר והוא צועק ומתפלל אל השי"ת, אז מעמקי שאול שועתי שמעת קולי, והקב"ה עוזרו. עכתדה"ק.

ברכות מקרב הלב

לידידינו היקר והאהוב

מר אודי דמארי הי"ו

על 'עבודת המיקסינג' המושלמת

ועל מה שעשה למעננו מה שלא עושה בשביל אף אחד!

הטו אוזן לניגון 'האב ליב א אידן' וניגון 'מן המיצד'

ותשמעו את חותמו המיוחד של אודי

אינ כמו ה'אוזן קשבת' שלך לניגון ותבונתך להבין דבר מתוך דבר

אשרינו ואשריך

ברכות מאליפות מקרב הלב

שלוחות בזה לידיד יקר כלי מחזיק ברכה

מו"ה יואל דיקמאן הי"ו

כשרונותיך האדירים ומסירותך הנפלאה

הם שעמדו לנו

דני ושמחי ליעקב

התודה והברכה מלא חפניים שלוחות בזה

לכבוד איש חמודות וכליל המעלות

לו נאה שיר שבח וזמרה פשוטו כמשמעו

מו"ה לייב יעקב דיגלעד הי"ו

מעשיך, עצתך, ומסירותך

הם שעמדו לנו

אוד המאיד

כוס של ברכה לכבוד ידידי היקר עומד לימיני בכל עת ריע כאח לי

מו"ה מאיד איסר צאנגער הי"ו

אשר תרם בקולו הנעים למען האפריון הזה

וקולו נשמע בקולות הרקע המלווים את השירה

זכרתי לו ימים מקדם כל החסדים והטובות וההכנסת אורחים בארה"ק

מאזין ומקשיב

אוצר ברכות חמות מעומקא דליבא
לכבוד ידיד יקר ואהוב נחמד אף נעים
הב' אדי לעווי נ"י
חבר טוב ואמיתי העומד לימיני
שומע ומאזין לכל ניגון ומבין בהבנה נפלאה
אדי דו האסט באגלייט די גאנצע פראיעקט פון אנהייב ביז'ן סוף!

יעקב היקר מפניני"ם

טנא מלא ברכות שלוחה בזה
לכבוד ידידי היקר איש האשכולות
מו"ה יענקי פערל הי"ו
אשר בידי יד אומן הוציא מתחת ידיו דבר נאה ומתקן
עבודתו ומומחיותו הנפלאה בגרעפיקס והפקות
הם ה'מכה בפטיש' הכי יפה והכי חזקה תמיד
יענקי קומט אריין קלאר...

שירים לשלמ"ה

ברכת יישר כוח והכרת הטוב
לכבוד ידיד יקר ואהוב לבו פתוח כאולם
מו"ה שלמה זייבאלד הי"ו
הוא הגבר אשר טרח למען הצלחתנו בארה"ק
עמד לימיננו וטרח וסידר בכל צעד ושעל
אין די מילים להודות לך!

אנ"ה אתחיל ואנה אסיים?

לידיד, חבר, אוהב ואהוב, פאר המעלות
מו"ה אלישע נפתלי הורוויץ הי"ו
ווערטער זענען איבריג...
תלי פון דיר קיינמאל געהערט קיין ניין
יישר כח פון טיפן הארץ פארן אייביג צו די דעכטע האנט שטיין

אלא על שם גומרה

אסידי תודה הננו ברוב הוקרה והכרת הטוב
לכבוד ידידינו וידיד נפש כל חי אהוב ומסור בלב ונפש

הב' חיים גאלדמאן נ"י

על עבודת ההדפסה, ההעקקה, וההפצה,
בלבו לב ה'זהב' והשמחה וה'חיים' שמכניס בכל דבר
עומד תמיד הכן לעשות טובה ולגמול חסד

י'דיד א'מיתי ל'הודות ו'להלל

מיטב הברכות והאיחולים לכבוד ידידי היקר והמפורסם

מו"ה יואלי הורוויץ הי"ו

מראשי מקהלת שירה

אוזן קשבת בתבונה נפלאה לכל ניגון
והשאיר חותמו המיוחד על ניגון 'האב ליב א אידן'

אלף אלף!

מזמור שיד בשבח ובברכה עד בלי די
לכבוד ידידינו היקר האברך המושלם ברוך הכשרון
מו"ה איתמר ארגעל הי"ו
ממקהלת זמרה בטאהש
שעשה וסידר את המקהלה בחלק ניכר מניגוני האפריון
בכשרונותיו הנפלאים עשה עבודה מושלמת ומפוארת
עשה לפנים משורת הדין והתאמץ הרבה מעבר לתחומו וגבולו

אות הוקרה והכרת הטוב

לכבוד ידידינו הדגול חי ורב פעלים

מו"ה גערשי שווארץ הי"ו

בעל EDGWARE STUDIO

שתמיד בא לקראתנו בעץ יפה ובחיוכו הנעים
והשרה רוח טובה ונחמדה בסביבתו בכל עת ועונה

אזניך היו קשובות

אוצר הברכות ורב תודות שלוחות בזה
לידיך נפשי היקר מומחה עצום בעולם המוזיק
מו"ה שמש פריעד הי"ו
בתבונתו העצומה היה לאוזן קשבת
בעצותיו ודעותיו המחכימות בכל פרט ופרט

על הטוב יזכר

מיטב הברכות והכרת הטוב
לכבוד ידיד נפשי היקר פאר המעלות והמדות ולב טוב
הב' לייביש רוטנער הי"ו
בעל האכסניא בארץ ישראל
שהעמיד לרשותנו אש"ל מלא בעין יפה ובטוב טעם

מאזין ומקליט

אוצר ברכות ואותות הוקרה והערכה
שלוחות בזה לידיך וחבר ברוך הכשרון והמעש
מו"ה ישראל אויערבאך הי"ו
טכנאי הקלטה
שעמד לימינו במסירות ונאמנות להפליא

מעלה ומוריד מוליך ומביא

נביעה רננות וברכות מאליפות מעומקא דליבא
לידיך יקר מסוד ואוהב כליל המעלות
מו"ה אברמי שפיטצער הי"ו
LAGOON TRAVEL
הוא הגבר המסדר על צד היותר טוב כל נסיעה ונסיעה
על כל פרטיהם ודקדוקיהם מהחל עד כלה

לחן ולכבוד צבי תפארה

אין די מילים בפי להביע רגשי תודתי והכרת הטוב
בשיר וקול תודה אל מול פני המומחה
המנצח והמנעים בזמר כבוד מעלת
חזן הערשל איינהארן הי"ו
VOICE TEACHER
שדואג במסירות נפלאה ועושה ומעשה תמיד
שיהא קולי נעים כראוי וכהגון

יעמדו על הברכה

טנא מלא ברכות ורב תודות שלוחות בזה
לכבוד הני ידידים ורעים יקרים וחביבים
ישעי' בערנשטיין הי"ו (לאנדאן יע"א)
חיים גוטסמן הי"ו **מנחם פרידמאן הי"ו**
נתי לאנדוי הי"ו
שחלק מהניגונים הוקלטו באולפניהם
והיו לסעד ולעזר בשירותיהם הטובים

בקול נעים גילת ודגן

תשואות חן והכרת הטוב חקוקות בזה
להני בחודים יקרים כל אחד בשמו הטוב יבורך
בחורי הישיבות החשובים נ"י
שהתוועדו אתנו יחד והנעימו בזמירתם
ושורדו את שיר הקודש 'חבצלת השרון' ואת השיר 'אוי האט זיך מיד געלוינט'
קול מצהלותם ומנגינותם מדבר ומזמר בעד עצמו

מנחם משיב נפש

בתודה ובקול זמרה אביעה יישר כוח והכרת הטוב
לכבוד ידיד נפשי היקר והאהוב בעל לב זהב ופאר המדות והמעשים
הב' מנחם שפירא נ"י
אין די מילים להודות על כל מפעליך
ובעיקר די שמייכל, די גוט ווארט, די גוטע אטמאספערע ארום דיר

אלו יעמדו על הברכה

צהלה ושמחה תכלת מרדכי

דברי שיר ושבחה וקול תודה
לכבוד ידיד יקר ומושלם מטיב נגן
מו"ה מוטי ווייס הי"ו
היופי של שיר 'מן המיצד' נזקף לזכותו
מאטי עם איז דיין קדעדיט!

הכרת הטוב

לידידינו
בעלי הפירמע
TWIN MOVERS
פאר די בעסטע און די העפליכסטע סערוויס!

ניגון א'

ואטהדר ואתקדש

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל

תופים: אשר פרי

בס: קונרד קודש

פסנתר וקלידים וסאונדים נוספים: בנצי פאדריגאל

גיטרות: אבי סינגולדה

פרקשן: יוסניאד

כינורות: פילהרמונית הישראלית בניצוחו של א.מ.ש.

קולות רקע: בנצי פאדריגאל

עיבוד מקהלה: בנצי פאדריגאל

חברי המקהלה: יודל ראזנפעלד, בנצי פאדריגאל, שלומי ליכטער, מאיר

איסר צאנגער, שלום ברוין, גערשי שווארץ, אברהם מרדכי שווארץ

מיקס: אודי דמארי

ניגון ב'

אפריון

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל

תופים: אבי אבידני

בס: גיא דאן

פסנתר ופעמונים: בנצי פאדריגאל

גיטרות: שמעון יחיא

כלי נשיפה: קליף לייאנס

קזן יער: דני פלאם

כינורות: פילהרמונית הישראלית בניצוחו של לייב יעקב ריגלד

חברי המקהלה: יודל ראזנפעלד, יענקי אונגאר, בנצי פאדריגאל, שלומי

ליכטער, מאיר איסר צאנגער, שלום ברוין, גערשי שווארץ, אברהם

מרדכי שווארץ

מיקס: יואלי דיקמן

ניגון ג'

כל מה דעביד

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל

תופים: אבי אבידני

בס: גיא דאן

פסנתר וקלידים: בנצי פאדריגאל

גיטרות: אבי סינגולדה ושמעון יחיא

פרקשן: יוסניאד

כלי נשיפה: קליף לייאנס

קולות רקע: א. מ. ש.

מקהלה: ישראל מרדכי דרוממער, הערשל פעקעטע, חיים גולדמאן,

דובי טעסללער, אורי משה גרינפעלד, אברהם מרדכי שווארץ

מיקס: אורי דמאדי

ניגון ד'

קודש קדשים

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל

תכנות תופים: בנצי פאדריגאל

בס: גיא דאן

פסנתר וקלידים: בנצי פאדריגאל

גיטרות: שמעון יחיא

כלי נשיפה: קליף לייאנס

כינורות: פילהרמונית הישראלית בניצוחו של לייב יעקב רינגלד

עיבוד מקהלה: בנצי פאדריגאל

חברי המקהלה: אבי מיללער, בנצי פאדריגאל, חיים איצקאוויטש, מאיר

איסר צאנגער, מאיר יודא לעפפלער, חיים הענדלער, גערשי שווארץ,

אברהם מרדכי שווארץ

מיקס: אורי דמאדי

ניגון ה'

גוט שבת

מילים: אברהם מרדכי שווארץ

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל

פרקשן: יוסניאד

בס: גיא דאן

פסנתר: בנצי פאדריגאל

גיטרות: שמעון יחיא

כלי נשיפה: קליף לייאנס

כינורות: פילהרמונית האוקראינית בניצוחו של א.מ.ש.

מקהלה: מקהלת זמרה בניצוחו של איתמר ארגל
חברי המקהלה: איתמר ארגל, חזקי פיש, בנצי פאדריגאל, לוי יצחק
פאדגס
מיקס: יואלי דיקמן

ניגון ו' והריקותי לכם ברכה

עיבוד מוזיקלי: יואלי דיקמן
תכנות תופים: יואלי דיקמן
בס: אבי יפרח
קלידים וסאונדים נוספים: יואלי דיקמן
קולות רקע: מאיר איסר צאנער
מיקס: יואלי דיקמן

ניגון ז' וואדקא

מילים: אנשיל פרידמאן ואברהם מרדכי שווארץ
עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל
תכנות תופים ולופים: בנצי פאדריגאל
בס פסנתר וקלידים: בנצי פאדריגאל
גיטרות: אבי סינגולדה
כינור: פסח נסטלבוים
מיקס: אודי דמארי
מקהלה: ארי לעווי, גרשי שווארץ, מאיר יודא לעפפלער, בנצי
פאדריגאל, אברהם מרדכי שווארץ, יענקי פערל, פני לונגער

ניגון ח' האב ליב א אידן

המילים במקור: זקני חסידי חב"ד
מילים נוספים: אברהם מרדכי שווארץ
עיבוד מוזיקלי: אודי דמארי
תכנות תופים ובס: אודי דמארי
פסנתר וקלידים: אודי דמארי
גיטרות: נועם חרגול
כינור: ניצן קנאטי

מקהלה: בניצוחו של יואלי הורביץ
חברי המקהלה: יואלי הורוויץ יצחק לוונגער ארי ברוין שמעון קליין
יוסי גליק שמעון גאלדקלאנג ברוך ניימאן
מיקס: אודי דמאדי

ניגון ט' מלוד

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל וחיים יצחק גאלדמאן
תכנות תופים: חיים יצחק גאלדמאן
בס: אבי יפרח
פסנתר : בנצי פאדריגאל
גיטרות: אבי סינגולדה
כינורות: פילהרמונית האוקראינית בניצוחו של אברהם מרדכי שווארץ
מקהלה: מקהלת זמרה בניצוחו של איתמר ארגל
חברי המקהלה: איתמר ארגעל, חזקי פיש, בנצי פאדריגאל, חזקי לעווי,
לוי יצחק פארגעס, יוסי ליכטמאן
מיקס: חיים יצחק גאלדמאן

ניגון י' כאילו

מילים באידיש: ר' אנשיל פרידמאן
עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל
תופים: אשר פדי
בס: אבי יפרח
פסנתר ואקורדיאן: בנצי פאדריגאל
גיטרות: אבי סינגולדה
קולות רקע: חיים יצחק גאלדמאן
כינור: פסח נסטלבוים
מיקס: חיים יצחק גאלדמאן
ילד סולו : משה אלעזר שווארץ

ניגון י"א משנכנס אדר

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל
תופים: אבי אבידני

בס: אבי יפרח

פסנתר וקלידים: בנצי פאדריגאל

גיטרות: אבי סינגולדה

חצוצרות: זשוסטון

עיבוד מקהלה: בנצי פאדריגאל

חברי המקהלה: יומי האס, בנצי פאדריגאל, מאיר איסר צאנגער

מיקס: חיים יצחק גאלדמאן

ניגון י"ב

חושב מחשבות

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל

פסנתר וסאונדים: בנצי פאדריגאל

גיטרות: אבי סינגולדה

חצוצרות: דני פלאם

כינורות: פילהרמונית הישראלית בניצוחו של לייב יעקב ריגלד

מקהלה: יצחק פאנגעל, גרשי שווארץ, מאיר איסר צאנגער, א.מ.ש.

מיקס: חיים יצחק גאלדמאן

ניגון י"ג

האט זיך מיד געלוינט

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל

תכנות פרקשן ולופים: בנצי פאדריגאל

קונטרבס: קונרד קורש

אקורדיון: בנצי פאדריגאל

גיטרות ובזוקי: אבי סינגולדה

חצוצרה: ז'שוסטון

קלרינט: אברהם בלטי

מיקס: חיים יצחק גאלדמאן

מקהלה: בחורי ישיבות בירושלים עיה"ק

ניגון י"ד

חבצלת השרון

עיבוד מוזיקלי: בנצי פאדריגאל

פסנתר: ירון גוטפריד

בס: אבי ירח

גיטרות: אבי סינגולדה

כלי נשיפה: חיים יצחק גאלדמאן

כינורות: פילהרמונית הישראלית בניצוחו של א.מ.ש

מיקס: חיים יצחק גאלדמאן

ילד סולו: בני בן ציון ני"ו

מקהלה: בחורי ישיבות בירושלים עיה"ק

ניגון ט"ו

מן המיצד

מילים באדיש: אברהם מרדכי שווארץ

עיבוד מוזיקלי: אודי דמארי

גיטרות: נועם חרגול

קולות רקע: מאיר איסר צאנגער

מקהלה: אייזיק גליק, גרשי שווארץ, מאיר איסר צאנגער, יוסי

גאלדהידש, אברהם מרדכי שווארץ

ניגון ט"ז

אתה יודע

מילים באדיש: ר' אנשיל פרידמאן

עיבוד מוזיקלי: בנצי פודריגאל

תופים: אבי אבידני

בס: גיא דאן

פסנתר: ירון גוטפריד

גיטרות: אבי סינגולדה ושמעון יחיא

בראס: דני פלאם

כינורות: פילהרמונית האוקראינית בניצוחו של א.מ.ש.

עיבוד מקהלה: בנצי פאדריגאל

בניצוחו של איתמר ארגל מקהלת זמרה

חברי המקהלה: איתמר ארגל, חזקי פיש, בנצי פאדריגאל, קלמי ווייס,

חזקי לעווי, לייבוש פריעד

מיקס: יואלי דיקמן